Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

24 СТУДЗЕНЯ 2008 г. ЧАЦВЕР

№ 14 (26127)

Кошт 430 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

Прамая лінія

МЕЦЬ ПРЫГОЖУЮ СКУРУ — ВАЛОДАЦЬ УДАЧАЙ

Хваробы скуры — не толькі непрыемныя і пагаршаюць якасць жыцця. Яны яшчэ зусім не бяскрыўдныя, працягла лечацца і прыносяць сур'ёзныя ўскладненні. Герпес, напрыклад, можа скончыцца лішаём зосцера, мікозы (грыбковыя захворванні скуры) — рожыстым запаленнем, нямала праблем нясуць атапічныя дэрматыты і псарыязы. Таму не варта адразу кідацца лячыць свае балячкі мазямі, якія актыўна рэкламуюцца: трэба абавязкова звяртацца па кансультацыю да дэрматолага. Такога спецыяліста мы запрасілі на «прамую лінію». У ёй возьме ўдзел урач-дэрматавенеролаг загадчык амбулаторнага дэрматавенералагічнага аддзялення Мінскага скурвендыспансэра Уладзімір Іванавіч Яроміч.

«Прамая лінія» адбудзецца **СЕННЯ** ў чацвер **з 15.00 да 16.30** па нумарах 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21.

Падрабязнасці

Збіраешся адпачыць на турбазе — прыхапі прафсаюзны білет

Нядаўна было аб'яўлена, што члены Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі могуць разлічваць на скідкі на паслугі ў арганізацыях, якія належаць ФПБ. Для гэтага дастаткова будзе прад'явіць свой прафсаюзны білет.

Як паведаміў журналісту «Звязды» начальнік галоўнага ўпраўлення вытворчай і сацыяльна-эканамічнай работы Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Сяргей Сарокін, кожны член прафсаюза павінен мець білет устаноўленага ўзору, які выдаецца чалавеку пры ўступленні ў арганізацыю. Калі недзе па якой прычыне грамадзяне не атрымалі білеты (іх прад'яўленне нідзе не патрабавалася), дык цяпер самы час выправіць сітуацыю.

Як ужо гаварылася, пуцёўкі на аздараўленне ў санаторыях Федэрацыі будуць каштаваць членам прафсаюза на 15 працэнтаў танней. У іх кошт уваходзіць поўны пералік лячэбных, бясплатных для адпачываючага працэдур. Але грамадзяніну дадаткова могуць прадастаўляцца на платнай аснове (напрыклад, наведванне басейна) і іншыя працэдуры, якія не ўваходзяць у вышэйназваны пералік. Члены прафсаюза могуць атрымаць на іх скідку ў памеры 7—10 працэнтаў.

— Падкрэслю яшчэ раз, што такія льготы будуць прадастаўляцца арганізацыямі, якія належаць Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, — заўважыў Сяргей Адамавіч. — Калі, напрыклад, у нейкім санаторыі арандуецца памяшканне і гэтыя арандатары прадастаўляюць поўныя паслугі, на іх ужо скідкі для членаў прафсаюза не распаўсюджваюцца.

Паводле далейшых слоў Сяргея Сарокіна, у цэлым па краіне налічваецца больш за тры дзесяткі аб'ектаў кшталту турыстычных гасцініц, турбаз, санаторыяў, на якія па прад'яўленні прафсаюзнага білета можна атрымаць скідкі ў памеры да 10 працэнтаў. У прыватнасці, гэта больш за 10 санаторыяў, прыкладна столькі ж турбаз; у кожнай вобласці ёсць турагенцтва, а ў Мінску іх дзве.

Калі вышэйназванымі скідкамі можна будзе карыстацца на практыцы?

— Што датычыцца санаторных пуцёвак, думаю, з пачатку лютага, іх засталося толькі зацвердзіць на прэзідыуме Федэрацыі, — адказаў Сяргей Сарокін. — У лютым жа, хутчэй за ўсё, будуць прадастаўляцца скідкі членам прафсаюза і на астатніх паслугах.

Сяргей РАСОЛЬКА.

По чутках і кампетэнтна

ЗДАРАЕЦЦА, ШТО РЫНАК ПАДАЕ...

Пасля істотнага падзення каціровак «папер» на сусветных рынках, якое дало падставу некаторым экспертам сцвярджаць, што набліжаецца фінансавы крызіс, нечаканы крок Федэральнай рэзервовай сістэмы ЗША па зніжэнні ўліковай стаўкі 22 снежня дазволіў на час з палёгкай уздыхнуць сусветным пляцоўкам — падзенне фондавых індэксаў спынілася. Болей за тое, многія рынкі ўжо дэманструюць рост цэнаў акцый. Не выключэнне тут і Расія, дзе ўчора з пачатку таргоў каціроўкі пачалі падымацца.

Нягледзячы на гэта, некаторыя эксперты схіляюцца ў бок меркавання, што свет чакае другая хваля падзення на фондавым рынку.

Разам з тым, выказваючы свой пункт погляду на сітуацыю на расійскім фондавым рынку карэспандэнту «Звязды», **намеснік старшыні Беларускай валютна-фондавай біржы Сяргей ЦІННІКАЎ** заўважыў, што не бачыць нейкай асаблівай трагедыі ў тым, што адбылося.

— У Расіі прайшло некаторае падзенне, аднак з фондавым рынкам здараецца і такое, — гаворыць Сяргей Ціннікаў. — Рынак не абавязаны ўвесь час расці. Адная сітуацыя далёка не крытычная, ды і самі расіяне панікі не выказваюць. І тым больш не трэба турбавацца Беларусі, паколькі нашы фондавыя рынкі адзін ад аднаго мала залежаць. У расіян у асноўным падае рынак акцый у сувязі з тым, што з рынку выходзяць замежныя інвестары, а наш рынак у асноўным прадстаўлены даўгавымі інструментамі, гэта значыць аблігацыямі. Гэта грашовы рынак і ён вельмі мала звязаны з фондавым рынкам. Ужо толькі па гэтаму нам асабліва няма чаго турбавацца. У выпадку ж, калі і будуць нейкія зрухі на гэтым рынку, то іх заўважаць спецыялісты. Ды і тое — малаверагодна. Карацей кажучы, падстаў для хвалявання я не бачу — ні ў расіян, ні тым больш у нас.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Гарачая лінія для прадпрымальнікаў

У Міністэрстве эканомікі пачала дзейнічаць тэлефонная гарачая лінія па пытаннях ліцэнзавання, дзейнасці створаных індывідуальнымі прадпрымальнікамі прыватных унітарных прадпрыемстваў, а таксама па агульных праблемных пытаннях іх функцыянавання. Тэлефон гарачай лініі — (+375 17) 200 41 23, паведамілі ў прэс-службе Мінэканомікі.

Гарачая лінія будзе дзейнічаць да 1 сакавіка 2008 года ў працоўныя дні з 8.00 да 13.00 і з 14.00 да 20.00.

Кар. БЕЛТА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

САЦЫЯЛАГІ НАЛІЧЫЛІ МЯДЗВЕДЗЕВУ 80-ПРАЦЭНТНЫ РЭЙТЫНГ

Згодна з вынікамі сацапытання, праведзенага «Левада-цэнтрам», электаральны рэйтынг першага віцэ-прэм'ера Расіі Дзмітрыя Мядзведзева значна апераджае іншых прэтэндэнтаў на найвышэйшую пасаду ў дзяржаве. Так, калі б выбары прэзідэнта РФ адбыліся ў бліжэйшыя выхадныя, 82 працэнты апытаных расіян, якія маюць намер узяць удзел у галасаванні, аддалі б галасы кандыдату, якога падтрымаў Пуцін.

Іншыя прэтэндэнты на пасаду прэзідэнта значна адстаюць ад Мядзведзева: 9 працэнтаў апытаных маюць намер падтрымаць лідара КПРФ Генадзя Зюганава, 8 працэнтаў — кандыдата ад ЛДПР Уладзіміра Жырыноўскага. Па аднаму працэнту апытаных гатовыя прагаласаваць за кандыдатаў-самавылучэнцаў — Андрэя Багданава і экс-прэм'ера Міхаіла Касьянава.

РАСІЯНЕ ЎСТАНАВІЛІ СУСВЕТНЫ РЭКОРД ПА СПАЖЫВАННІ АЛКАГОЛЮ

Расія выйшла на новы ўзровень п'янства: паводле ацэнак удзельнікаў расійскага алкагольнага рынку, гадавы аб'ём гарэлкі, якая спажываецца ў Расіі, складае ад 1,85 да 2 млрд літраў. Гэта значыць, што кожны расіянін у сярэднім «бярэ на грудзі» 17 літраў чыстага спірту за год — гэта сусветны рэкорд, адзначае Die Welt.

Расійскія гарэлачныя заводы павялічылі летась вытворчасць амаль на 10 працэнтаў. Аналітыкі ацэньваюць расійскі гарэлачны рынак у 16,5 млрд доларaў, і, паводле іх прагнозаў, да канца года ён павінен вырасці да 17 млрд. Прычым гэта датычыцца толькі легальнай прадукцыі. «Паленая» гарэлка дагэтуль застаецца праблемай. Эксперты лічаць, што кожная трэцяя пляшка выпускаецца падпольна.

АМЕРЫКАНСКІЯ ЎЛАДЫ 935 РАЗОЎ СХЛУСІЛІ ПРА ІРАК

Дзве некамерцыйныя журналісцкія арганізацыі падлічылі, што прэзідэнт ЗША Джордж Буш і высокапастаўленыя амерыканскія чыноўнікі зрабілі як мінімум 935 ілжывых заяў пра Ірак на працягу двух гадоў пасля 11 верасня 2001 года.

У раздзел ілжывых даследчыкі запісвалі заявы, у якіх гаварылася пра наяўнасць у Ірака зброі масавага знішчэння, пра яго намер стварыць ці набыць такую зброю, а таксама пра сувязі Ірака з «Аль-Каедай». На думку журналістаў, неадпаведнасць падобнай інфармацыі ісціне ўжо на 100 працэнтаў даказана. Аўтары даследавання сцвярджаюць, што ілжывыя заявы ўладаў ЗША з'яўляюцца часткай прадуманай кампаніі па ўцягванні нацыі ў вайну.

ЦІ ЁСЦЬ ЖЫЦЦЁ НА МАРСЕ?

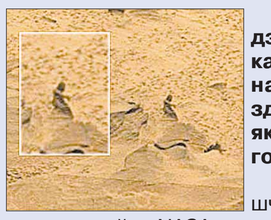

У сусветнай прэсе вядзецца актыўнае абмеркаванне чалавекападобнай фігуры на фатаздымку паверхні Марса, які зрабіў у верасні 2007 года марсаход «Спірыт».

На фатаздымку, змешчаным у некалькіх варыянтах на сайце NASA, сапраўды выразна бачны нейкі аб'ект, які нагадвае фігуру чалавека з працягнутай рукой. Само агенцтва пакуль ніякіх каментарыяў не дае. Тым часам, у многіх інфармацыйных крыніцах можна сустрэць сцвярджэнне «на Марсе знайшлі жыццё», аднак ні адзін прафесійны астраном пакуль не пацвердзіў гэты пункт гледжання. Яго прыхільнікі мяркуюць, што фігура — гэта патрапіўшы ў кадр марсіянін (многія чамусьці ўпэўненыя, што марсіянка). На думку скептыкаў, фігура — камень ці цень каменя незвычайнай формы, аднак яе антрапаморфныя рысы сапраўды выклікаюць здзіўленне.

МОТАВЕЛАШПАКОЎНІ НАПРАДВЕСНІ

Былы механізатар з вёскі Пецкуны Іўеўскага раёна Франц ТУРКЕВІЧ стаў незвычайным вынаходнікам, калі выкарыстаў пад хаткі-шпакоўні бензабакі ад старой мататэхнікі. Як ні дзіўна, птушкі ахвотна засяляюцца і гадуюць птушанят у гэтых металічных «палацах».

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЛАЎРЭАТЫ ЛІТАРАТУРНАГА КОНКУРСУ «ЗВЯЗДЫ»

Учора гасцямі рэдакцыі былі пераможцы конкурсу на лепшае апавяданне 2007 года.

На працягу многіх гадоў «Звязда» праводзіць штогадовы конкурс на лепшае апавяданне, які стаў ужо традыцыйным. Вядомы беларускі пісьменнік, вядучы літаратурнага конкурсу Віктар Казько адзначыў, што ўвага да конкурсу вялікая, і гэта сведчыць пра цесную сувязь «Звязды» з аўтарамі і чытачамі.

Дар'я Ліс з вёскі Залессе Смаргонскага раёна атрымала 3-ю прэмію за апавяданне «Тэорыя родных душ», апублікаванае 28 ліпеня 2007 года. Некалькі гадоў назад Дар'я скончыла факультэт беларускай філалогіі і культуры Мінскага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка. Займаецца літаратурнай творчасцю, журналістыкай. У адным з бліжэйшых нумароў мы раскажам пра гэту таленавітую дзяўчыну больш падрабязна.

Алесь Лісіцкі атрымаў 2-ю прэмію за апавяданне «Дарога праз лес», апублікаванае 9 чэрвеня 2007 года. Алесь Мікітавіч працуе загадчыкам аддзела раённай газеты «Навіны Старадарожчыны». Піша і прозу, і вершы. «Вялікую справу робіць «Звязда» для развіцця беларускай літаратуры. Штогадовы конкурс апавяданняў — выдатная традыцыя».

Пераможцам конкурсу апавяданняў стаў Генадзь Аўласенка з г. Чэрвеня. Яго апавяданне «Выпадак на балоце», апублікаванае 8 снежня 2007 года, было аднагалосна прызнана лепшым. Генадзь Пятровіч выкладае біялогію і хімію ў Вайнілаўскай базавай школе і Новазелянкоўскай сярэдняй школе. У Вайнілаўскай школе працуе ўжо каля 20 гадоў. Шэсць кіламетраў да школы ў першай і чацвёртай чвэрцях едзе на веласіпедзе, у астатні час ідзе пешшу («гэта ж недалёка, нейкая гадзіна хады!»). Генадзь Аўласенка прызнаўся, што пісаць пачаў позна, гадоў у 30. Спачатку нараджаліся вершы, потым казкі, п'есы. У Брэсцкім лялечным тэатры пастаўлены спектакль «Дзе зайцы зімуюць». Першае апавяданне напісаў спецыяльна для конкурсу «Звязды» некалькі гадоў таму. Апавяданні Генадзя Аўласенкі неаднаразова публікаваліся на старонках газеты, але перамога ў конкурсе — упершыню.

Шчыра віншуем лаўрэатаў!

Нагадваем, што ўмовы штогадовага літаратурнага конкурсу газеты «Звязда» ў 2008 годзе апублікаваны 17 студзеня 2008 года.

Запрашаем да ўдзелу!

Таццяна ПАДАЛЯК.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЛІДА І ГРОДНА ЎЖО «ГРЫПУЮЦЬ»

Паводле інфармацыі Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, эпідэмія грыпу была аб'яўлена ў Лідзе, Гродне, Лідскім і Гродзенскім раёнах.

Таксама перавышэнне эпідэмічнага парога было адзначана ў Барысаве, Мінску і Бабруйску. На працягу апошняга тыдня ў сталічныя ўстановы аховы здароўя звярнуліся з сімптомамі прастуды і грыпу больш як 21 тысяча чалавек, гэта на 30 працэнтаў больш, чым за папярэдні тыдзень.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Філакартыст, які аб'яднаў палітыкаў і хатніх гаспадынь

Так сёння можна сказаць пра Уладзіміра Ліхадзедава, уладальніка, магчыма, самай вялікай у свеце калекцыі старых паштовак з выявамі беларускіх мясцін. Дзякуючы праекту газеты «Советская Белоруссия» — «У пошуках страчанага», які доўжыцца ўжо чацвёрты год, паштоўкі з калекцыі гэтага чалавека сталі здабыткам простых людзей. А сёння, калі выйшла кніга «У пошуках страчанага. Гісторыя Беларусі ў старых паштоўках» («Звязда» расказвала пра выданне ў нумары за 15 студзеня), яго калекцыя яшчэ і зацікавіла некалькі дыпламатычных місій.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Аўтары кнігі Уладзімір ЛІХАДЗЕДАЎ (паштоўкі) і Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ (тэкст).

— Я працую ў Беларусі параўнальна нядаўна і маё ўражанне ад гэтай краіны яшчэ свежае, — сказаў на прэзентацыі кнігі, якая адбылася ў Міжнародным цэнтры інтэграцыйнай інфармацыі, Надзвычайны і Паўнамоцны пасол Украіны Ігар ЛІХАВЫ. — Кніга «У пошуках страчанага» цікавая не толькі для тых, хто хоча больш даведацца пра Беларусь, яна прымушае задумацца пра сам час, пра тое, што мы губляем і што можам яшчэ зберагчы. Гэта кніга нясе ў сабе штуршок да дзеянняў. Падобныя выданні набліжаюць адно да аднаго і асобных людзей, і народы, і пакаленні.

Кніга Уладзіміра Ліхадзедава (паштоўкі) і былога «звяздоўца» Аляксандра Карлюкевіча (аўтар тэксту) нараджае новыя ідэі ў галіне супрацоўніцтва з Расіяй, Польшчай і Літвой. Пра гэта выказваліся на прэзентацыі прадстаўнікі пасольстваў. Аказалася, што старая паштоўка цікавая не толькі жыхару тых мясцінаў, якія на ёй адлюстраваны, але і жыхару той краіны, на тэрыторыі якой яна была надрукавана, альбо куды была даслана з цёплымі прывітальнымі словамі на звароце. Увогуле, калекцыянеры — гэта людзі, якія здольныя «дамаўляцца» з часам і «ліквідаваць» межы.

Кніга «У пошуках страчанага. Гісторыя Беларусі ў старых паштоўках» была выдадзена ў рамках дзяржзаказу.

— Гэта падзея ў культурным жыцці нашай краіны, — пракаментавала выхад кнігі Лілія Ананіч, першы намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь. — Міністэрства інфармацыі, ажыццяўляючы дзяржзаказы на тыя ці іншыя выданні, зыходзіць з таго, наколькі значны праект, наколькі рэальны будзе яго ўклад у духоўнае жыццё краіны. У гэтым фаліянце — гісторыя, якую з любоўю стваралі нашы продкі і якую з любоўю захавалі і падарылі нам нашы сучаснікі.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Амерыканскія баскетбалісты адкрылі Беларусь

Ужо тыдзень у Беларусі знаходзяцца амерыканскія баскетбалісты — 30-гадовы форвард Томас Блант з Лос-Анджэлеса і 25-гадовы абаронца Дантэ Сцігерс з Х'юстана. Заакіянскія спартсмены да канца сезона будуць гуляць за «Мінск-2006». Томас пад нумарам 6, а Дантэ — 19. Паводле меркавання кіраўніцтва сталічнай каманды, запрашэнне ў клуб амерыканцаў падштурхне да паляпшэння майстэрства беларусаў, а гледачам будзе цікава наведваць матчы чэмпіянату краіны. Акрамя таго, такім чынам уся каманда вучыць англійскую мову.

Для акліматызацыі патрэбна ў ідэале дзён 20, таму пакуль госці днём крыху клююць носам, а ноччу не могуць заснуць і з задавальненнем пазіраюць на агні начнога Мінска і кажуць, што гэта вельмі прыгожа. Амерыканцам знялі кватэру ў сталічным раёне Вяснянка. Пакуль баскетбалістам цяжка звыкнуцца не толькі з часавой розніцай, але і нашай кухняй. Шашлык ім спадабаўся, а навошта есці суп, ігракі не разумеюць. У першыя дні іх давялося карміць у «Макдональдсе», каб не вельмі сумавалі па радзіме.

— У Еўропе, у тым ліку і ў вашай краіне, азы баскетбола выкладаюць лепей, чым у Амерыцы, — перакананы Дантэ. — У НБА ігракі хутчэй бегаюць і лепей скачуць, але вашы баскетбалісты добра закідваюць мяч, а гэта ў гульні вельмі важна.

Пакуль амерыканскія ігракі ведаюць аб Беларусі вельмі мала: «Тут вельмі прыгожа вясной, а зімой вельмі холадна». Аднак кіраўніцтва «Мінска-2006» плануе правесці для іракоў экскурсію з аглядам славутасцяў і наведваннем матчаў па футболе і хакеі, бо толькі так магчыма пранікнуцца павагай да замежнай краіны, а значыць, больш адказна ставіцца да выступлення за беларускую каманду.

Чаму ж амерыканцы вырашылі гуляць менавіта ў Беларусі? У іх былі і іншыя прапановы. Паводле слоў Томаса, ён проста хацеў быць піянерам у беларускім баскетболе, каб пракласці сцежку іншым сваім суайчыннікам. Дантэ ж пераканаў агент, маўляў, у Мінску ён будзе толькі гуляць на пляцоўцы, а ўсе бытавыя праблемы на сябе возьме кіраўніцтва клуба. Дарэчы, «Мінск-2006» плануе заняць у чэмпіянаце 1—2-е месца. Магчыма, амерыканцы ў гэтым якраз і дапамогуць.

Ірына ПРЫМАК.

Злева направа: Томас БЛАНТ і Дантэ СЦІГЕРС.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ВЫПРАБАВАННЕ МОКРЫМ СНЕГАМ...

На працягу сутак 24 студзеня ў Брэсцкай і Гродзенскай, а таксама па захадзе Віцебскай і Мінскай абласцей пройдзе снег і мокры снег, чакаецца слабы галалёд, **— паведаміла рэдакцыі галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметцэнтра Вольга ФЯДОТАВА**. Тэмпература паветра — ад 3 марозу па ўсходзе, да плюс 2 градусаў на захадзе. У пятніцу і ў выхадныя надвор'е будзе даволі ветраным з ападкамі. У выхадныя ўзмацненне ветру можа дасягаць 15—20 м/сек. Тэмпература ўначы — да 0, удзень — ад мінус 2 да 4 цяпла. У панядзелак — аўторак стане крыху халадней, але потым сярэднясутачны фон зноў стане набліжацца да 0. Сапраўднай зімы сіноптыкі пакуль не прадказваюць.

Сяргей КУРКАЧ.

БЕЛАРУСЫ ЛЕТАСЬ КУПІЛІ $5,319 МЛРД

Упершыню за апошні час беларусы ў сёлетнім студзені купілі менш валюты, чым прадалі яе банкам, паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-сакратар Нацыянальнага банка Беларусі Міхаіл Журавовіч.

Паводле папярэдніх даных, за 23 дні студзеня сальда куплі-продажу валюты насельніцтвам склалася станоўчым — 20,5 мільёна долараў ЗША. Так, фізічнымі асобамі было куплена ў «абменніках» 265,5 мільёна долараў, а прададзена банкам — 283 мільёны. Магчыма, істотныя траты прымусілі людзей крыху «паскрэбці па засеках» — канвертаваць СКВ у рублі — на жыццё? Праўда, іншыя выказваюць думку, што насельніцтва цяпер аддае перавагу рублю як сродку зберажэння ва ўкладах, а паўплывала на гэта падзенне долара на сусветных рынках, хістанні курса. Летась, паводле папярэдняй інфармацыі галоўнага банка краіны, беларусы ў параўнанні з 2006 годам павялічылі куплю валюты ў банках на 24,8 працэнта — да 5 мільярдаў 319 мільёнаў долараў ЗША. Назіраўся летась і рост прапановы з боку фізічных асобаў, які ў параўнанні з папярэднім годам склаў амаль 40 працэнтаў: у 2007 годзе беларусы прадалі банкам 4 мільярды 901 мільён долараў ЗША. Такім чынам, у мінулым годзе насельніцтва купіла ў банкаў валюты на 418 мільёнаў долараў больш, чым прадало. Дарэчы, адмоўнае сальда летась у параўнанні з 2006 годам паменшылася амаль у два разы.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

УТАІЎ «ДЗЕДАЎШЧЫНУ»

Камандзір адной з вайсковых часцей Слонімскага гарнізона не захацеў выносіць «нестатутнае смецце» з казармы і сам апынуўся за кратамі.

Паводле звестак прэс-цэнтра Генеральнай пракуратуры, афіцэр ведаў аб існаванні нестатутных узаемаадносінаў паміж «старaслужачымі» і навабранцамі. Аднак, каб стварыць ілюзію ідэальнага парадку ў падначаленым падраздзяленні, камандзір не паведаміў аб гэтым факце ў вайсковую пракуратуру і рабіў выгляд, што нічога не здарылася. Праўда, «дзедаўшчыну» ў казарме не ўтоіш. Падчас праверкі, праведзенай Гродзенскай міжгарнізоннай вайсковай пракуратурай, «нестатутнае смецце» было ўсё ж знойдзена. Супраць камандзіра часці была ўзбуджана крымінальная справа і неўзабаве ён быў асуджаны да двух месяцаў арышту. Больш за тое, кіраўніцтва Міністэрства абароны таксама прыняло меры да іншых асобаў, якія мелі дачыненне да замоўчвання факта «дзедаўшчыны». У выніку «разбору палётаў» адзін афіцэр быў звольнены з Узброеных Сілаў, двое — пазбавіліся сваіх пасадаў, пяць — прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

«КРЫЛАТАЯ» КАНТРАБАНДА

Беларускія памежнікі затрымалі незвычайную кантрабанду.

Паводле звестак прэс-цэнтра Дзяржаўнага пагранічнага камітэта, паблізу населенага пункта Дубок, што на мяжы з Украінай, невядомы пакуль грамадзянін спрабаваў праз пункт спрошчанага пропуску ўвезці на ровары партыю хвалістых папугаяў. Аднак убачыўшы беларускіх памежнікаў, кантрабандыст кінуў свой «крылаты тавар» і ўцёк. Памежнікі налічылі ў 6 клетках 277 папугаяў. Праўда, дзве птушачкі не вытрымалі такіх умоў утрымання (папугаі былі ўтрамбаваны ў клетках, як шпроты ў бляшанках) і загінулі. Астатнія перададзены ў ветэрынарную службу. Прыметаў птушынага грыпу ў папугаяў не выяўлена...

Мікола ДЗЯБЁЛА.

ЧЭКІСТЫ СУПРАЦЬ «ЧОРНЫХ КАПАЛЬНІКАЎ»

Супрацоўнікі вайсковай контрразведкі выявілі факт несанкцыянаваных раскопак на месцы баявых дзеянняў часоў Другой сусветнай вайны.

Паводле звестак прэс-групы ўпраўлення вайсковай контрразведкі КДБ краіны, «чорныя капальнікі» шчыравалі паблізу населенага пункта Прыбор Гомельскага раёна. Пасля вайны савецкія сапёры складзіравалі там знойдзеныя падчас размініравання боепрыпасы. Частку небяспечнага арсенала знішчылі, а астатняе, відавочна, проста кінулі ў дрыгву. Аднак з цягам часу балота высахла і тут як тут на месцы «пахавання боепрыпасаў» з'явіліся «чорныя капальнікі». Пакуль невядома, ці ўдалося ім «здабыць» пэўную колькасць трафеяў. Чэкісты разам з сапёрамі вайсковай часці 5525 Унутраных войскаў МУС знайшлі на месцы несанкцыянаваных раскопак 50 артылерыйскіх снарадаў рознага калібру, 16 ручных гранат і больш за 100 боепрыпасаў да стралковай зброі. Увесь арсенал знішчаны на месцы.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» 19.02.2008 г. проводит открытый аукцион

по продаже здания комплекса бытовых услуг, об. пл. 1638,8 кв.м, расположенного: г. Заславль, ул. Советская, д. 100а. Площадь зем. участка 0,1607 га. Начальная цена — 2 664 000 000 бел. рублей с НДС.

Контактный телефон (8017) 224 61 34
Сайт в Интернете: www.rlt.by

УНП 690324015

ОАО «Белаттракцион» проводит открытый аукцион

по продаже собственного имущества. Аттракционы с 1-го по 6-ой лот (подробный перечень имущества указан на сайте www.belat.com). ***Аукцион состоится 4 февраля 2008 г. в 14.30 по адресу: г. Минск, ул. Могилевская, 68.*** Заявление на участие принимается до 1 февраля 2008 г.

Тел./факс/8 017/222 73 14. УНН 100061627

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион

по продаже здания конторы (464,4 кв.м), расположенного: Узденский р-н, пос. Новый, начальная цена снижена на 20 % и составляет 116 996 400 белорусских рублей. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 10.08.2007 г. Аукцион состоится 12.02.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.02.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактный телефон (8017) 224 61 34.
Сайт в Интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

КУП «Минский областной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион

по продаже обращенного в доход государства 4-го этажа (общ. пл. 2 321,1 кв.м) 4-этажного производственного здания, расположенного по адресу: г. Борисов, ул. Даумана, 78. Начальная цена — 437 968 584 бел. руб. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 01.12.2007 г. Аукцион состоится 12.02.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Борисов, ул. Чапаева, 6, к. 215. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.02.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактные телефоны: (8017) 224 61 34, (80177) 73 93 27.
Сайт в Интернете: www.rlt.by

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015

КУРСЫ ВАЛЮТ

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 24.01.2008 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 150,00
1 еўра	3 135,13
1 латвійскі лат	4 489,92
1 літоўскі літ	908,04
1 чэшская крона	120,35
1 польскі злоты	864,04
1 расійскі рубель	87,28
1 украінская грыўня	423,98

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	24,6325
10 UAH	48,3578
1000 BYR	11,4311
EUR	35,9832

Курс у гандлёвых кампаніях (на 23.01.2008 г.)

USD	2135 / 2210

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2008 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

ISSN 1990 - 763X

08014>

Прамая лінія

МАЯ СЯМ'Я: АД ДАПАМОГІ ДА ЖЫЛЛЯ

На пытанні чытачоў «Звязды» адказваюць намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяна Васільеўна ШЭМЕТАВЕЦ і галоўны спецыяліст упраўлення жыллёвага будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Марыяна Мікалаеўна ЕЎТУШЭНКАВА.

(Працяг. Пачатак у нумары за 23 студзеня.)

— Якім чынам спагнаць аліменты з мужа, які, наколькі мне вядома, некалькі месяцаў таму з'ехаў працаваць у Ірландыю?

Аліна Станіславаўна, *г. Мінск*

— На жаль, пытанне складанае — справа ў тым, што, наколькі нам вядома, у 2006 годзе дагавор з Ірландыяй аб прававой дапамозе ў нас адсутнічаў.

— Ці будзе выплачвацца дапамога на дзіця ва ўзросце да трох гадоў, калі я пачну атрымліваць даходы з-за мяжы? І ці спыняцца выплаты дзіцячых у выпадку, калі я буду часова жыць ва Украіне, але пры гэтым застануся грамадзянкай Беларусі?

Наталля, *г. Мінск*

— У выпадку атрымання даходаў з-за мяжы выплата дапамогі па догляду дзіцяці ва ўзросце да трох гадоў прадоўжыцца. Што ж да другога пытання, то тут трэба мець на ўвазе наступнае. Калі вы знаходзіцеся ў працоўных адносінах, карыстаецеся водпускам па догляду дзіцяці і з'язджаеце за межы Беларусі, то выплата дапамогі зноў-такі прадоўжыцца. А вось калі вы не працуеце і з'язджаеце з дзіцем за мяжу больш чым на два месяцы, то выплата дапамогі спыніцца.

— Калі дзіцяці споўнілася ўсяго пяць месяцаў, я выйшла на ранейшае месца — працаваць даяркай. Ці можа быць залічаны час ад гэтага выхаду і да заканчэння «дэкрэтнага» водпуску ў ільготны стаж для прызначэння пенсіі?

Дзіяна Мікалаеўна СУХАРЭВІЧ, *Драгічынскі раён*

— Можа. Але толькі пры ўмове, што ў гэты час вы працавалі даяркай на поўную стаўку і да таго ж выконвалі неабходныя нормы абслугоўвання жывёлы.

— Мая маці інвалід I групы, я — інвалід II групы. Чаму мне нельга атрымліваць дапамогу на догляд маці?

Валянціна Міхайлаўна, *г. Мінск.*

— Атрымліваць дапамогу на догляд інвалідаў I групы могуць толькі асобы, якія не працуюць, не займаюцца прадпрымальніцкай дзейнасцю, не атрымліваюць пенсіі і дапамогі па беспрацоўі. Паколькі ж вы маеце пенсію па інваліднасці, дапамогу на догляд сапраўды не прызначаюць. Разам з тым, Валянціна Міхайлаўна, як сям'і з невысокімі даходамі, мы раім вам звярнуцца па падтрымку ў выканкам, гарадскі камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне ці ў раённы цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

— Патлумачце, ці можа маці ў шматдзетнай сям'і, якая працуе ва ўстанове адукацыі, карыстацца правам на адзін свабодны ад работы дзень у тыдзень? І яшчэ. У якім выпадку можна разлічваць на атрыманне дапамогі на дзіця ва ўзросце пасля трох гадоў?

Ларыса Аляксандраўна, *Стаўбцоўскі раён*

— Паводле Працоўнага кодэкса, сем'ям, што выхоўваюць траіх і больш дзяцей, прадастаўляецца адзін свабодны дзень у тыдзень, прычым гэтым правам можа скарыстацца маці або бацька. Разам з тым у дадзеным выпадку трэба дакладна разабрацца з графікам вашай работы і нагрузкай — таму, калі ласка, зрабіце афіцыйны запыт у раённы аддзел адукацыі ці ў Міністэрства адукацыі.

Для атрымання дапамогі на дзяцей ва ўзросце пасля трох гадоў неабходна, каб даход на кожнага члена вашай сям'і за 2007 год не перавышаў 111 400 рублёў. Калі ж даход на кожнага члена сям'і не перавышае 148 540 рублёў, то такая дапамога павінна выплачвацца ў памеры 50 працэнтаў.

— Вас турбуюць са Смаргонскага раёна, маё прозвішча Тумар. Патлумачце, з якой перыядычнасцю можа прадастаўляцца адрасная сацыяльная дапамога шматдзетным сем'ям?

— Увогуле існуюць тры віды адраснай падтрымкі — аднаразовая дапамога, штомесячная дапамога і жыллёвыя субсідыі. Так, аднаразовая дапамога прызначаецца адзін раз на працягу каляндарнага года пры ўмове, што даход на кожнага члена сям'і не перавышае 120 працэнтаў бюджэту пражытковага мінімуму. Умова для прызначэння дапамогі штомесячнай — даход на кожнага члена сям'і менш за 100 працэнтаў БПМ (ці на сёння — 185 670 рублёў). Прычым штомесячная дапамога можа прызначацца тэрмінам на 6 месяцаў на працягу года і толькі ў выключных выпадках — на ўсе 12 месяцаў.

Нарэшце, безнаяўная жыллёвая субсідыя прадастаўляецца грамадзянам, у якіх аплата за жыллё і камунальныя паслугі па вызначаных нормах жылплошчы перавышае 20, і вяскоўцам, у якіх памер аплаты за жыллёва-камунальныя паслугі, перавышае 15 працэнтаў сукупнага даходу сям'і.

— Ці павінны спаганяцца грошы на ўтрыманне ў дзіцячым доме дзіця-інваліда, маці якога пазбаўлена бацькоўскіх правоў?

Тамара Пятроўна, *Карэліцкі раён.*

— Калі маці пазбаўлена сваіх правоў, то павінны.

— Ці мае права арганізацыя адмовіць у працаўладкаванні толькі з прычыны недастатковага вопыту работы?

Аліна, *г. Мінск.*

— У прынцыпе, адмовіць ад працаўладкавання без тлумачэнняў наймальнік не можа толькі катэгорыям, вызначаным у артыкуле 16 Працоўнага кодэкса. І, у прыватнасці, гаворка тут ідзе аб асобах, што накіроўваюцца на работу дзяржаўнай службай занятасці за кошт броні (і ў тым ліку асобах, што абавязаныя кампенсаваць выдаткі на дзяржаўнае ўтрыманне дзяцей па рашэнню суда), асобах, што запрашаюцца на работу ў парадку пераводу ад аднаго наймальніка да другога, асобах, што прыбываюць на работу паводле заяўкі наймальніка ці дагавора пасля заканчэння ўстановы адукацыі, асобах, што прыбываюць на работу па накіраванні пасля заканчэння ўстаноў адукацыі, цяжарных жанчынах, жанчынах з дзецьмі ва ўзросце да 3 гадоў і адзінокіх маці з дзецьмі да 14 гадоў ці маці з дзіцем-інвалідам ва ўзросце да 18 гадоў, нарэшце, аб ваеннаслужачых тэрміновай службы, якія звольніліся ў запас і накіраваныя на работу за кошт броні з прадстаўленнем першага працоўнага месца. А вось што да астатніх катэгорый, то ім адмовіць у прыёме на работу наймальнік мае права без якіх-небудзь дадатковых тлумачэнняў.

— Сыну, які навучаецца на дзённым аддзяленні ва ўніверсітэце, споўнілася 18 гадоў. Ці будзе ў яго, як у інваліда, права на якую-небудзь дапамогу да заканчэння навучання?

Ігар Валер'евіч КУРЫЦЫН, *г. Мінск.*

— Дапамога па догляду за дзіця-інваліда выплачваецца толькі да дасягнення ім 18-гадовага ўзросту. А пасля 18 гадоў сыну будзе выплачвацца пенсія па інваліднасці, прычым яе памер павінен залежаць ад вызначанай групы.

Матэрыялы «прамой лініі» падрыхтаваў Сяргей ГРЫБ.
Фота аўтара.

(Працяг будзе.)

Уладзімір ЗДАНОВІЧ:

«У АФІЦЫЙНЫХ ДАКУМЕНТАХ МЫ ПАВІННЫ ВЫКАРЫСТОЎВАЦЬ АДНУ МОВУ»

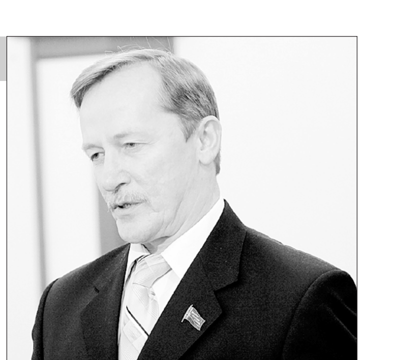

У Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу ідзе падрыхтоўка да другога чытання праекта Закона «Аб Правілах беларускай арфаграфіі і пунктуацыі». Карэспандэнт «Звязды» сустрэўся са старшынёй Камісіі па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-тэхнічным прагрэсе Уладзімірам ЗДАНОВІЧАМ, каб даведацца, як ідзе праца над дакументам.

— У Камісіі праходзяць пасяджэнні працоўнай групы па падрыхтоўцы законапраекта да другога чытання. Па якіх асноўных момантах вядуцца спрэчкі?

— Калі я завяршыў даклад па законапраекце ў Авальнай зале падчас першага чытання, старшыня Палаты прадстаўнікоў Вадзім Папоў параіў, каб дакумент быў прыняты як мага хутчэй. Мне прыйшлося адказаць, што спяшацца з прыняццем мы не будзем, а пастараемся зрабіць усё, каб ён атрымаўся якасным. Бо гэта вельмі важны закон для Беларусі. Па-першае, Правілы ўпершыню прымаюцца ў форме закона. Гэта вельмі вялікая адказнасць! Нельга дапусціць ніводнай памылкі. Кожная літара (не тое што слова) павінна стаяць на сваім месцы.

Таму была створана працоўная група для падрыхтоўкі законапраекта да другога чытання. У яе склад увайшлі вельмі сур'ёзныя навукоўцы. Напрыклад, дырэктар Інстытута мовазнаўства НАН Аляксандр Лукашанец і яго калегі, прадстаўнікі БДУ, Нацыянальнага цэнтра прававой інфармацыі, Міністэрства адукацыі. Акрамя таго, у склад працоўнай групы ўвайшлі дэпутаты з нашай Камісіі.

Я не скажу, што падчас пасяджэнняў групы ідуць вельмі вялікія спрэчкі. Ідуць проста разважанні. Кожную коску, кожнае слова правяраем. Нават не толькі з пункту гледжання правапісу, але і з ідэалагічнага — ці адпавядае слова сучаснасці альбо даўно састарэла?

Перад другім чытаннем мы звярнуліся з просьбай да насельніцтва дасылаць у Камісію прапановы адносна законапраекта. І мы атрымліваем такія лісты. Адзін з іх датычыўся таго, што ўсе засярodзіліся на «літаратурнасці» законапраекта, на арфаграфіі. Аднак акрамя літаратурнай дзейнасці існуе яшчэ і навуковая. І калі ўсе правілы, якія прапануюць распрацоўшчыкі, мы распаўсюдзім на навуковую сферу, то могуць узнікнуць непаразуменні паміж прадстаўнікамі навукі. І мы накіравалі запыт у Нацыянальную акадэмію навук з просьбай даць тлумачэнні: ці не пашкодзім мы прыняццем законапраекта зносінам у галіне навукі?

У адказе было сказана, што вялікіх перашкод не будзе. У той жа час некаторыя цяжкасці могуць узнікнуць, бо ўсё ж такі навуковая тэрміналогія мае асаблівасці. Так, у НАН гавораць, што трэба дадаткова абмяркоўваць напісанне фіналій «я» і «р» у словах іншамоўнага паходжання. Мы абмеркавалі гэтае пытанне і прыйшлі да высновы, што іх трэба сапраўды пакінуць так, як яны гучаць на мове арыгінала.

Напісанне ненаціскнога «о» ў словах іншамоўнага паходжання. Распрацоўшчыкі прапануюць надзвычай пашырыць прынцып «акання» ў арфаграфіі. Але аказалася, што рабіць гэтага нельга. Трэба падыходзіць больш разважліва.

Напісанне літар «о», «э», «а» ў складаных словах з навуковай лексікай. Магу прывесці некалькі прыкладаў, чаму НАН раіць звярнуць на гэта ўвагу. Напрыклад, у фізіцы існуе слова электронвольт. Адпаведна пісаць яго згодна з Правіламі, якія прапануюць распрацоўшчыкі, трэба «электранвольт». Гэта ўжо выклікае непаразуменні. Гэтак жа і «мангалазнаўцы». Аднак мангал — гэта прылада для прыгатавання шашлыку, а манголы — гэта народ. Слова «кронпрынц» стане словам «кранпрынц» і г. д. Таму мы прыйшлі да высновы, што трэба вярнуцца ў гэтай частцы да Правілаў 1959 года.

Наогул праца ідзе марудна. Бо ўсё новае. Не было ніколі раней такога закона. Трэба пісаць не проста Правілы, а Правілы ў форме закона. Тут нельга ўстанаўліваць формаў, якія дазволяць пісаць і так, і так адно і тое ж слова. Бо закон заўсёды прадугледжвае нейкія меры адказнасці. Няхай не штрафныя санкцыі, не турэмнае зняволенне. Але нейкія меры павінны быць. Калі ж слова можна пісаць і так, і так, то для юрыстаў гэта складзе велізарную складанасць. Яны проста не змогуць прымаць рашэнні.

Прывяду яшчэ адзін прыклад. Існуе горад Токіо. Мы прызвычаіліся, што напісанне слова заканчваецца на літару «о». Аднак распрацоўшчыкі новых Правілаў прапануюць пісаць яго праз «а». І мы накіравалі нават зварот у МЗС, каб яно дало тлумачэнні, ці не прывядзе змена да нейкіх непаразуменняў у міжнародных зносінах. Бо, напрыклад, складаецца нота. І калі слова будзе заменена, то скажуць: «У нас такога горада не існуе...»

— Ці паступаюць у вашую Камісію прапановы адносна законапраекта ад дэпутатаў з іншых камісій падчас падрыхтоўкі дакумента да другога чытання?

— Усе дэпутаты нашай Камісіі могуць гаварыць па-беларуску. Яны разумеюць правапіс. Некаторыя з іх працавалі настаўнікамі ў школах у якасці мовазнаўцаў. Старшыня аддзела па забеспячэнні дзейнасці Камісіі — былы настаўнік беларускай мовы і літаратуры. Таму ўсе яны ўдзельнічаюць у абмеркаванні законапраекта. Яны ўносяць свае прапановы.

Што датычыцца дэпутатаў з іншых камісій, то ім, магчыма, складана ўносіць нейкія змены з-за моўных цяжкасцяў.

— Такім чынам, прапаноў няма?

— Ад іх пакуль няма. Аднак я ўпэўнены, што, калі мы цалкам звярстаем законапраект і раздадзім дэпутатам перад другім чытаннем, то прапановы з'явяцца.

— Ці можа атрымацца так, што сённяшні склад парламента не паспее прыняць дакумент?

— Я ўпэўнены, што на вясновай сесіі мы абавязкова разгледзім законапраект. І ў мяне ёсць упэўненасць у тым, што мы яго прымем, а потым нас падтрымае Савет Рэспублікі.

Мы ўжо сутыкаліся з сітуацыяй, калі адны дэпутаты пачыналі працу над нейкім законапраектам, а потым з-за змены складу Палаты прадстаўнікоў прыходзілі іншыя людзі, якім трэба было ўнікаць у сэнс дакумента. Таму мы працуем скрупулёзна і інтэнсіўна. І гэтая праца, думаю, дазволіць гаварыць, што законапраект будзе прыняты на вясновай сесіі.

— Падчас абмеркавання законапраекта ў першым чытанні адзін з дэпутатаў выказаў здзіўленне, чаму пасада міністра павінна пісацца з вялікай літары...

— У законапраект выпадкова трапіў запіс пра тое, што пасада міністра адукацыі павінна пісацца з вялікай літары. Выпадкова! Магчыма, людзі, якія прадстаўляюць міністэрства, вырашылі такім чынам парадаваць міністра. Аднак у дапрацаваным праекце Правілаў гэтага няма!

Існуе пералік вышэйшых дзяржаўных асобаў, усталяваны Канстытуцыяй. І яны павінны пісацца з вялікай літары. А як я стаўлюся да напісання пасад з вялікай літары?.. Усе асобы, пералічаныя ў праекце Правілаў, прадстаўляюць былыя ўстановы і г. д. І калі народ ставіцца да гэтых асобаў з павагай, то чаму б не пісаць з вялікай літары? Прэзідэнт павінен... Мы павінны ставіцца з павагай да Прэзідэнта. Да чалавека, якога абраў народ.

Мы пайшлі далей. Існуюць тры сімвалы дзяржавы, замацаваныя Канстытуцыяй. Герб, гімн і сцяг. І сёння нават у афіцыйных дакументах у словазлучэнні «Дзяржаўны гімн» слова «гімн» пішацца з маленькай літары. Мы прапануем пісаць з вялікай. Бо кожны чалавек павінен паважаць дзяржаўныя сімвалы краіны.

— Міністр адукацыі Аляксандр Радзькоў заявіў падчас першага чытання, што праект закона стане надзейнай заслонай на шляху «непрадуманага і, па сутнасці, супрацьзаконнага ўжывання «тарашкевіцы» ў перыядыцы». Як вы ставіцеся да гэтага выказвання?

— Маё меркаванне адносна праблемы наступнае. Мы б нават не звярталіся да тэмы змяненняў у Правілы 1959 года, калі б усе выконвалі іх. У прыватнасці, у перыядычным друку.

Нельга забараніць чалавеку гаварыць на той мове, на якой ён хоча. Ён усё роўна будзе гаварыць на ёй. І калі нехта прызвычаіўся да «тарашкевіцы», то няхай гаворыць. За гэта ніхто яго караць не будзе. Аднак у афіцыйных дакументах мы павінны выкарыстоўваць адну мову. Афіцыйную мову. Тую, якая будзе замацавана дадзеным законам.

Паглядзіце, што гаворыцца ў законапраекце. «Уводзяцца адзіныя Правілы беларускай арфаграфіі і пунктуацыі, якія ўстанаўліваюць аднастайнасць пісьмовай беларускай мовы і з'яўляюцца абавязковымі на ўсёй тэрыторыі» краіны. Далей. «Дзяржаўныя органы, грамадскія аб'яднанні, арганізацыі, а таксама грамадзяне Рэспублікі Беларусь пры выкарыстанні беларускай мовы ў афіцыйных зносінах» павінны карыстацца гэтымі Правіламі. Калі ж мы па-ранейшаму будзем дапускаць разнабой пры выкарыстанні беларускай мовы ў афіцыйных зносінах, то гэта можа прывесці не толькі да нейкіх недарэчнасцяў, але і да вялікіх праблем нават у звычайных грамадзян. Бо падчас афармлення імі дакументаў можа быць рознае чытанне тэрмінаў, якія ў іх выкарыстоўваюцца.

Існуе таксама некалькі перыядычных выданняў, якія выкарыстоўваюць «тарашкевіцу»... Паэты, пісьменнікі, на мой погляд, могуць выкарыстоўваць свой правапіс. Бо, магчыма, для выказвання іх думак і пачуццяў часам можа не хапіць афіцыйнай мовы. І на адным з апошніх пасяджэнняў працоўнай групы мы з гумарам казалі, што калі ўважліва праглядзець творы Купалы і Коласа, то мы знойдзем выключэнні на ўсе пункты Правілаў. Бо гэта паэты і пісьменнікі. Яны павінны выказвацца шырэй. Часам прыдумляць свае словы. І гэтага ім ніхто не будзе забараняць.

Але калі вы складаеце пратакол аб узаемадзеянні паміж Беларуссю і, напрыклад, Польшчай, то вы павінны выкарыстоўваць афіцыйную мову. Бо кожнае слова нясе велізарны сэнс. І розныя падыходы ўжо нельга выкарыстоўваць. Тое самае, напрыклад, калі вы пішаце на беларускай мове зварот у суд.

— Законапраект не ўтрымлівае палажэнняў аб адказнасці за парушэнне Правілаў. Таму можна меркаваць, што наступным крокам будзе стварэнне адпаведнай заканадаўчай базы?

— Сапраўды, пакуль у законапраекце нічога адносна мераў адказнасці няма. Аднак у ім ёсць артыкул, які даручае Савету Міністраў прывесці заканадаўства краіны ў адпаведнасць з гэтым законам. Гэта значыць, трэба перагледзець усе законы, якія напісаны на беларускай мове. Магчыма, некаторыя з іх трэба прывесці ў адпаведнасць з новымі Правіламі.

Акрамя таго, Саўмін павінен прыняць іншыя меры, неабходныя для рэалізацыі закона. Што значыць іншыя? Гэта выданне новых кніг, падручнікаў. Змена шыльдаў. А таксама, магчыма, увядзенне мераў адказнасці. Але я ўпэўнены, што за парушэнне Правілаў нават пры афіцыйным ужыванні нікога ў турму саджаць не будуць. Магчымыя дысцыплінарная адказнасць, папярэджанне.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

Рэальны памер пенсій у снежні 2007 года вырас на 5,4 працэнта да ўзроўню снежня 2006-га

Сярэдні памер назначанай месячнай пенсіі ў снежні мінулага года склаў у Беларусі Br328,2 тыс., паведамілі карэспандэнту **БЕЛТА** ў Міністэрстве статыстыкі і аналізу. Гэта складае 128,4 працэнта велічыні сярэднедушавога мінімальнага спажывецкага бюджэту сям'і пенсіянераў. Паводле даных статыстычнага ведамства, сярэдні памер пенсіі па ўзросту ў снежні мінулага года быў Br345,4 тыс., па інваліднасці — Br302,1 тыс., па прычыне страты карміцеля — Br204,1 тыс., памер сацыяльнай пенсіі склаў Br123,5 тыс.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у Грамадзянскі працэсуальны кодэкс Рэспублікі Беларусь

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 12 снежня 2007 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 20 снежня 2007 года

Артыкул 1. Унесці ў Грамадзянскі працэсуальны кодэкс Рэспублікі Беларусь ад 11 студзеня 1999 года (Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 1999 г., № 18—19, 2/13; 2000 г., № 47, 2/150; 2003 г., № 8, 2/932) наступныя дапаўненні і змяненні:

1. Частку трэцюю артыкула 47 пасля слоў «аб устанаўленні» дапоўніць словамі «мацярынства і (або)».

2. Частку другую артыкула 132, частку другую артыкула 147, пункт 4 часткі другой артыкула 168, артыкулы 170—173, частку сёмую артыкула 179, частку пятую артыкула 199, другі сказ часткі другой артыкула 272, пункт 2 артыкула 335, параграф 3 главы 29, трэці сказ часткі другой артыкула 356, другі сказ часткі пятай артыкула 357, частку трэцюю артыкула 465, часткі другую і трэцюю артыкула 529 выключыць.

3. Частку трэцюю артыкула 255 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Ісцец мае права патрабаваць з асобаў, якія парушылі патрабаванні, указаныя ў пунктах 2 і 3 часткі першай гэтага артыкула, пакрыцця страт, нанесеных невыкананнем пастановы аб забеспячэнні іску.».

4. У артыкуле 282:

часткі дзесятую і адзінаццатую выключыць;

частку дванаццатую лічыць часткай дзесятай.

5. З артыкула 322 словы «, а таксама пастановы аб прымяненні судом мераў адміністрацыйнага спагнання» выключыць.

6. У частцы першай артыкула 364:

абзац чацвёрты выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«рэгістрацыі нараджэння, усынаўлення, заключэння шлюбу, скасавання шлюбу, смерці, устанаўлення мацярынства і (або) бацькоўства;»;

абзац адзінаццаты пасля слоў «прызнання» і «факту» дапоўніць словамі «мацярынства і (або)».

7. Артыкул 393_1 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 393_1. Падача заявы

Заява аб усынаўленні або ўдачарэнні (далей — усынаўленне) дзіцяці падаецца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь і хочуць усынавіць дзіця, якое з'яўляецца грамадзянінам Рэспублікі Беларусь, у раённы (гарадскі) суд па месцы свайго жыхарства або па месцы жыхарства (знаходжання) дзіцяці, якое ўсынаўляецца.

Грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі замежнай дзяржавы, замежныя грамадзяне або асобы без грамадзянства, якія хочуць усынавіць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзіця, якое з'яўляецца грамадзянінам Рэспублікі Беларусь, а таксама грамадзяне Рэспублікі Беларусь, замежныя грамадзяне або асобы без грамадзянства, якія хочуць усынавіць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзіця, якое з'яўляецца замежным грамадзянінам або асобай без грамадзянства і пражывае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, падаюць заяву аб усынаўленні дзіцяці ў абласны суд па месцы жыхарства (знаходжання) дзіцяці, якое ўсынаўляецца, а ў горадзе Мінску — у Мінскі гарадскі суд. Заява падаецца праз установу «Нацыянальны цэнтр усынаўлення Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь» (далей — Нацыянальны цэнтр усынаўлення), якая ў пятнаццацідзённы тэрмін з дня паступлення заявы накіроўвае яе ва ўстаноўленым парадку ў адпаведны суд.».

8. У частцы трэцяй артыкула 393_2:

у пункце 4 словы «судзімасць за наўмысныя злачынствы,» замяніць словамі «непагашаную або нязнятую судзімасць за наўмысныя злачынствы, ці асуджаўся за наўмысныя цяжкія і асабліва цяжкія злачынствы супраць чалавека, ці прызнавалася дзіця ўсынавіцеля маючым патрэбу ў дзяржаўнай абароне ў сувязі з невыкананнем або неналежным выкананнем гэтай асобай сваіх абавязкаў па выхаванні і ўтрыманні дзіцяці,»;

пункт 7 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«7) дакумент, які змяшчае дазвол Міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь на ўсынаўленне, — пры ўсынаўленні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзіцяці, якое з'яўляецца грамадзянінам Рэспублікі Беларусь, грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі замежнай дзяржавы, замежнымі грамадзянамі або асобамі без грамадзянства, а таксама пры ўсынаўленні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзіцяці, якое з'яўляецца замежным грамадзянінам або асобай без грамадзянства і пражывае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, замежнымі грамадзянамі або асобамі без грамадзянства;»;

дапоўніць частку пунктам 7_1 наступнага зместу:

«7_1) дакумент, які змяшчае дазвол кампетэнтнага органа дзяржавы, на тэрыторыі якога пастаянна пражываюць усынавіцелі, — пры ўсынаўленні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзіцяці, якое з'яўляецца грамадзянінам Рэспублікі Беларусь, а таксама дзіцяці, якое з'яўляецца замежным грамадзянінам або асобай без грамадзянства і пражывае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі замежнай дзяржавы, замежнымі грамадзянамі або асобамі без грамадзянства;»;

пункт 8 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«8) дакумент, які змяшчае дазвол кампетэнтнага органа дзяржавы, грамадзянам якой з'яўляецца дзіця, — пры ўсынаўленні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзіцяці, якое з'яўляецца замежным грамадзянінам і пражывае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;»;

дапоўніць частку пунктам 8_1 наступнага зместу:

«8_1) дакумент, які пацвярджае згоду дзіцяці на ўсынаўленне, калі гэта патрабуецца ў адпаведнасці з заканадаўствам замежнай дзяржавы, — пры ўсынаўленні на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь дзіцяці, якое з'яўляецца замежным грамадзянінам і пражывае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;»;

пункт 9 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«9) заключэнне Нацыянальнага цэнтра ўсынаўлення аб адсутнасці кандыдатаў ва ўсынавіцелі — грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, або сваякоў дзіцяці незалежна ад грамадзянства і месца жыхарства гэтых сваякоў, якія выказалі намер усынавіць гэта дзіця, што ўключае таксама звесткі аб пастаноўцы дзіцяці, якое ўсынаўляецца, на цэнтралізаваны ўлік у рэспубліканскі банк даных аб усынаўленні (удачарэнні) дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, — пры ўсынаўленні грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі замежнай дзяржавы, замежнымі грамадзянамі або асобамі без грамадзянства дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, якія з'яўляюцца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь.».

9. Пункт 6 часткі першай артыкула 393_3 пасля слоў «звесткі аб наяўнасці» дапоўніць словамі «і месцы знаходжання».

10. У артыкуле 393_4:

частку першую выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Заява аб усынаўленні дзіцяці разглядаецца судом на працягу пятнаццаці дзён з дня:

1) падачы ў суд заявы ўсынавіцеля (усынавіцеляў) — пры ўсынаўленні дзіцяці, якое з'яўляецца грамадзянінам Рэспублікі Беларусь, грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь;

2) паступлення ў суд заявы ўсынавіцеля (усынавіцеляў) з Нацыянальнага цэнтра ўсынаўлення — пры ўсынаўленні дзіцяці, якое з'яўляецца грамадзянінам Рэспублікі Беларусь, грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі замежнай дзяржавы, замежнымі грамадзянамі або асобамі без грамадзянства, а таксама пры ўсынаўленні дзіцяці, якое з'яўляецца замежным грамадзянінам або асобай без грамадзянства і пражывае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, замежнымі грамадзянамі або асобамі без грамадзянства.»;

з часткі другой словы «рэспубліканскага органа дзяржаўнага кіравання, які кіруе пытаннямі адукацыі» выключыць.

11. У артыкуле 393_5:

частку першую пасля слоў «аб задавальненні заявы аб усынаўленні» дапоўніць словам «дзіцяці»;

у частцы чацвёртай:

слова «дзяржаўны» выключыць;

словы «або ў Нацыянальны цэнтр усынаўлення рэспубліканскага органа дзяржаўнага кіравання, які кіруе пытаннямі адукацыі» замяніць словамі «і Нацыянальны цэнтр усынаўлення».

12. У пункце 3 часткі першай артыкула 394 словы «бацькоўства або» замяніць словамі «мацярынства і (або) бацькоўства альбо».

13. У артыкуле 502:

частку трэцюю выключыць;

частку чацвёртую лічыць часткай трэцяй.

14. У артыкуле 527:

з назвы артыкула словы «службовых асобаў, грамадзян і юрыдычных асобаў» выключыць;

частку першую выключыць;

частку другую і трэцюю лічыць адпаведна часткамі першай і другой;

з часткі першай словы «, а таксама накладзены судовы штраф у парадку і памеры, прадугледжаных артыкуламі 170 і 171 гэтага Кодэкса» выключыць.

15. У артыкуле 537:

частку першую выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Невыкананне даўжніком выканаўчага дакумента або іншага акта, якія абавязваюць даўжніка ажыццявіць пэўныя дзеянні або ўстрымацца ад іх ажыццяўлення, цягне адказнасць, прадугледжаную Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях.»;

часткі другую — чацвёртую выключыць;

часткі пятую — сёмую лічыць адпаведна часткамі другой — чацвёртай;

у частцы другой словы «накладання штрафаў» замяніць словамі «прыцягнення да адміністрацыйнай адказнасці».

16. У артыкуле 540:

з назвы артыкула словы «. Спыненне вытворчасці па спагнанні штрафу» выключыць;

у частцы першай словы «часткамі першай і другой артыкула 537 гэтага Кодэкса» замяніць словамі «заканадаўчымі актамі»;

частку трэцюю выключыць.

Артыкул 2. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у трохмесячны тэрмін забяспечыць прывядзенне нарматыўных прававых актаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з гэтым Законам.

Артыкул 3. Гэты Закон уступае ў сілу праз дзесяць дзён пасля яго афіцыйнага апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА.

3 студзеня 2008 года, г. Мінск.
№ 307 — З

Падаткі

ПРАВЫ І АБАВЯЗКІ ДЭКЛАРАНТАЎ

Як вядома, сёлета падатковую дэкларацыю абавязаны падаць фізічныя асобы, калі на працягу 2007 года яны атрымлівалі абкладаемыя падаходным падаткам даходы з некалькіх крыніц і іх сукупны гадавы даход перавысіў 7 519 992 рублі. Аб тым, хто павінен абавязкова падаваць дэкларацыю, «Звязда» паведамляла ў нумары за 11 студзеня. Днямі прэс-цэнтр Міністэрства па падатках і зборах Беларусі падрыхтаваў інфармацыю, дзе ідзе гаворка аб правах і абавязках фізічных асобаў, якія прадастаўляюць у інспекцыі дэкларацыі аб сукупным гадавым даходзе.

Перад тым, як прадастаўляць дэкларацыю, грамадзянін павінен спачатку стаць на падатковы ўлік па месцы жыхарства. Пры наяўнасці ў асобы ўліковага нумара падаткаплацельшчыка (УНП) паўторная пастаноўка на ўлік не патрабуецца. Заяўка аб пастаноўцы на ўлік можа падавацца ў падатковы орган па месцы жыхарства адначасова з дэкларацыяй.

Заяву запаўняе фізічная асоба ці яе прадстаўнік на бланку вызначанай формы ўручную або з ужываннем аргтэхнікі, абавязкова без правак. Бланк заявы даецца ў інспекцыі бясплатна.

Дэкларацыю аб сукупным гадавым даходзе трэба будзе падаць у падатковыя службы па месцы пастаноўкі на ўлік да 1 сакавіка ўключна.

Дэкларацыя — гэта пісьмовая заява плацельшчыка на бланку вызначанай формы аб атрыманых на працягу 2007 года даходах і заплачаных падатках, а таксама аб сумах ільгот і вылікаў, на якія чалавек мае права. Дэкларацыя складаецца з тытульнага ліста і чатырох раздзелаў. Тут трэба адзначыць, што плацельшчык павінен запаўняць толькі тыя лісты, якія яму трэба. Напрыклад, раздзел 3 «Даходы ад прадпрымальніцкай дзейнасці (прыватнай натарыяльнай дзейнасці)» запаўняюць выключна індывідуальныя прадпрымальнікі, а ўсім іншым асобам уключаць гэты ліст у дэкларацыю не трэба. Першы (тытульны) ліст дэкларацыі, які не нумаруецца, трэба запаўняць усім плацельшчыкам. Астатнія лісты дакумента нумаруюцца ў правым верхнім вугле нумарамі 02, 03, 04 і 05.

Наступным абавязкам дэкларантаў будзе аплата падаходнага падатку на падставе атрыманага плацежнага паведамлення. Аплату трэба ажыццявіць да 15 мая ўключна.

Калі фізічная асоба выявіла ў пададзенай дэкларацыі няпоўнасць звестак ці памылкі, што вядзе да заніжэння агульнай сумы падатку, то яна мае права прадаставіць удакладненую дэкларацыю. Калі ў выніку пераразліку падаходнага падатку з сукупнага гадавога даходу плацельшчыку трэба будзе вярнуць нейкую суму падаходнага падатку, тады падатковы орган абавязаны на працягу 10 працоўных дзён з даты выяўлення факта пераплаты падатку паведаміць грамадзяніну аб залішне аплачанай суме падаходнага падатку.

У сваю чаргу, фізічная асоба, якая залішне выплаціла падаходны падатак, мае права падаць у падатковы орган па месцы пастаноўкі на ўлік пісьмовую заяву аб заліку або вяртанні падатку.

Яшчэ прэс-цэнтр МПЗ нагадвае, што заканадаўствам на падатковыя органы не ўскладзены абавязак забяспечваць грамадзян бланкамі дэкларацый, таму фізічным асобам неабходна самім паклапаціцца аб набыцці бланкаў дэкларацый.

Сяргей КУРКАЧ.

«Гарачы» тэлефон «Звязды» 287 17 41

«Дзверы ў пад'ездзе адрамантуюць ужо заўтра»

Наш падпісчык Уладзімір Вячаслававіч Кунцэвіч, які пражывае ў сталіцы па вуліцы Герасіменкі, паскардзіўся, што з сярэдзіны лістапада ў іх пад'ездзе не могуць адрамантаваць металічныя ўваходныя дзверы. Справа датычыцца даводчыка — прыстасавання для плаўнага аўтаматычнага закрывання. «Звярталіся ў свой ЖЭС, пакінулі заяўку на рамонт, аднак справа дагэтуль не вырашана. А ў «жыроўках» штомесяц выстаўляюць суму па гарантыйным абслугоўванні дзвярэй», гаварыў заяўнік.

Мы патэлефанавалі ва ўнітарнае прадпрыемства «Кварц аўта», якое і павінна займацца памянёнай справай. Пасля праверкі выкладзенай інфармацыі нам паведамілі наступнае. Так, была паломка, на месяца выязджаў тэхнік з фірмы, аднак выправіць сітуацыю не змог, паколькі жэсаўскія работнікі, імкнучыся зрабіць тое ж, не ў тым месцы прасвідравалі адтуліны: разыходжанне паміж мацаваннем даводчыка і адтулінамі ў дзвярах склала каля сантыметра.

— На мінулым тыдні па гэтым адрасе выязджалі ўжо нашы слесары, якія прасвідравалі адтуліны там, дзе трэба. Даводчык пакуль знаходзіцца на нашай фірме, — патлумачылі нам. — Літаральна заўтра ён будзе ўстаноўлены на дзвярах.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Чаму я чытаю «Звязду»

«Не кляўся ён у любові да газеты, ён проста выпісаў яе»

Барыс Андрэевіч КРАСЬКО, пенсіянер, вёска Ігрушка Крупскага раёна, падпісчык з больш чым 40-гадовым стажам:

— Дазволю сабе перафразаваць паэта, падаецца, у яго было так: «Не кляўся ён у любові да Айчыны, ён проста памер за яе». Ведаеце, асабіста мне не падабаецца, калі ў дачыненні да газеты людзі часта ўжываюць слова «люблю». Не трэба нейкіх клятваў, калі падабаецца, проста выпісвай яе і чытай. Калі гаварыць пра сябе, дык мне больш імпануе слова «падабаецца», так лепш. Я сапраўды выпісваю газету больш за 40 гадоў, яшчэ камуністам выпісваў «Звязду» і «Праўду». «Праўды», як вядома, зараз няма, а «Звязда» засталася. Мне падаецца, што я няблага ведаю і само выданне і практычна ўсіх яго супрацоўнікаў. Таму, не здзіўляйцеся, крытыкаваць газету я не буду. Навошта? Так, на яе старонках часам бывае шмат рэкламы, што, напэўна, не ўсім падабаецца. Але ж я разумею, што яна рэдакцыі патрэбна, бо за яе плацяць грошы. Ды і сам такія матэрыялы даволі часта праглядаю.

Раней я працаваў настаўнікам гісторыі і геаграфіі. Шчыра скажу, газета мне была патрэбна па працы. Матэрыялы па гісторыі Беларусі некалі друкаваліся толькі ў «Звяздзе», напрыклад, пад рубрыкай «Славутыя імёны Бацькаўшчыны». Я шмат выразаў матэрыялаў, у мяне і дагэтуль захаваліся тыя папкі, якія я рэгулярна папаўняю артыкуламі па праблемах здароўя, маралі, біяграфіямі артыстаў.

Прыгадваю і тагачасную «Чырвоную змену», у прыватнасці, матэрыялы Масляніцынай. Цяпер збіраю артыкулы Крука і Катовіч, у мяне і кнігі іх ёсць, і на іх выступленні я быў. У газету з просьбамі я амаль што і не звяртаўся, хіба толькі калі вострая патрэба была. Хоць у конкурсах для чытачоў удзельнічаў, дасылаў адказы, нават атрымліваў прызы ад «Звязды». Прапановы свае дасылаў, адну з якіх нагадаю яшчэ раз: калі пішаце пра зарапад, указвайце, калі ласка, у які бок начнога неба трэба глядзець, каб убачыць цікавую з'яву.

З рэдакцыйнай пошты

«Даўні і шчыры сябра газеты...»

Менавіта так падпісвае лісты ў «Звязду» Міхась Яфрэмавіч Сазончык з г.п. Гарадзея Нясвіжскага раёна Мінскай вобласці. Сапраўды — даўні і шчыры наш сябра...

Табе, дарагая
«Звязда», шанаванне,
Штогод ад працоўных
Людзей прывітанне!

На тысячы год,
Покуль мова жывая,
«Звязда» для нашчадкаў
Дабро хай стварае.

Жыццё ў закуліссі
Няхай не праходзіць!
Праблемныя тэмы
Газета знаходзіць.

І праўду гаворыць,
Як і раней!..

Паляшуцкі дэлікатэс

Жыхаркі вёскі Пагост Жыткавіцкага раёна Наталля ПАНЧЭНЯ і яе свякроў Кацярына — выдатныя знаўцы традыцыйнай беларускай кухні.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Смачнае месца

Пытальнік

На якія льготы маюць права інваліды II групы?

Паважаная рэдакцыя! Прабачце, што задаю так шмат пытанняў, але мне неабходна ведаць на іх адказы. Я інвалід II групы па слыху і па агульным захворванні. Як мне ў далейшым давядзецца плаціць за кватэру, калі я жыву адзін і ў мяне раней была льгота па аплаце ў памеры 50 працэнтаў? Не так часта, але карыстаюся аўтобусам «Навагрудак—Магілёў» (да Бялынічаў, бо я там прапісаны). Ці захавалася льгота па аплаце за білет у памеры 50 працэнтаў? Тое ж датычыцца і чыгуначнага транспарту.

Я.У. ПАРФЯНОВІЧ, *г. Навагрудак.*

На нашай просьбе ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Бялыніцкага райвыканкама падрыхтавала на гэты запыт падрабязны адказ.

«У адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь ад 14 чэрвеня 2007 года «Аб дзяржаўных сацыяльных льготах, правах і гарантыях для асобных катэгорый грамадзян» інваліды II групы маюць права на наступныя льготы:

— права на 90-працэнтную скідку з кошту лекавых сродкаў, якія выдаюцца па рэцэптах урачоў у межах пераліку асноўных лекавых сродкаў — у парадку, што вызначаецца Урадам Рэспублікі Беларусь;

— права на бясплатны выраб і рамонт зубных пратэзаў (за выключэннем пратэзаў з каштоўных металаў, металакерамікі і фарфору) у дзяржаўных арганізацыях па месцы жыхарства і права на бясплатнае забеспячэнне іншымі тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі ў адпаведнасці з Дзяржаўным рэестрам тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі — у парадку, што вызначаецца Урадам Рэспублікі Беларусь;

— права на бясплатны праезд на ўсіх відах гарадскога пасажырскага транспарту (акрамя таксі), незалежна ад месца жыхарства, а пражываючым у сельскай мясцовасці — таксама на аўтамабільным транспарце агульнага карыстання рэгулярных міжгародніх зносінаў у межах адміністрацыйнага раёна па месцы жыхарства;

— права на бясплатны праезд на чыгуначным, водным і аўтамабільным пасажырскім транспарце агульнага карыстання рэгулярных прыгарадных зносінаў (акрамя таксі).

Адначасова паведамляем, што права на 50-працэнтную скідку за тэхнічнае абслугоўванне і (або) карыстанне жылым памяшканнем у межах 20 квадратных метраў агульнай плошчы займаемага жылога памяшкання і 50-працэнтную скідку на аплату за камунальныя паслугі маюць інваліды I і II груп, якія не маюць працаздольных членаў сям'і, абавязаных па закону іх утрымліваць, і пражываюць адны ці толькі з інвалідам I ці II груп і (або) з непрацоўнымі пенсіянерамі, якія дасягнулі ўзросту, што дае права на пенсію па ўзросце на агульных падставах».

Загінуў у 21 год пры абароне Магілёва

Старшакласнікі і настаўнікі Кадзінскай школы знайшлі і запрасілі ў Магілёў сваякоў абаронцы горада, які загінуў у 1941 годзе.

Любоў Андрэеўна і Іван Аляксандравіч Фраловы дабіраліся з Барнаула ў Магілёў амаль пяць дзён. Але часу і высілкаў ім зусім не шкада: Фралоў разам з сям'ёй шмат гадоў шукаў звесткі пра брата, які да гэтага часу лічыўся зніклым на вайне.

Барыс Аўчыннікаў нарадзіўся ў сяле Лябяжына Алтайскага краю. Ён закончыў школу, працаваў на трактарнай станцыі, а ў 18 гадоў пайшоў у армію. Неўзабаве пачалася вайна і ён даслаў родным апошнюю вестку: маўляў, адраса ў мяне няма, самі бачыце што здарылася, якімі будзем — пабачымся. І на гэтым усё.

Ужо ў 2004 годзе пошукавая экспедыцыя знайшла ў Магілёўскім раёне, на лініі абароны горада астанкі чатырох салдат. Іх пахавалі ў склепе пад капліцай на мемарыяльным комплексе «Буйніцкае поле».

У аднаго з салдатаў захаваўся медальён: акрамя звычайных звестак, там была прыпіска — калі што здарыцца, шукайце Фралова. Гэта быў айчым Барыса. Яго роднага бацьку ў час грамадзянскай вайны расстралялі калчакаўцы як савецкага камандзіра.

Атрад «Пошук» 9 «А» класа Кадзінскай школы расшукаў па прозвішчы Фралоў брата абаронцы Магілёва. Нягледзячы на тое, што Івану Аляксандравічу, які таксама ветэран вайны, ідзе 85-ы год, ён усё ж вырашыўся на падарожжа.

— Калі мне паведамілі пра брата, я спачатку не паверыў, — расказвае стары. — Плакаў. Але адразу лягчэй стала, бо наша маці дажыла да 90 гадоў і да апошняга свайго дня не знаходзіла спакою з-за Барыса. Мы разам з жонкай сёння пабывалі на месцы, дзе ён загінуў. Адвязём дадому сімвалічную жменьку зямлі.

На Буйніцкім полі, дзе пахаваныя абаронцы, Фраловы запалілі свечкі і ўсклалі кветкі. Сваякам перадалі асабістыя рэчы салдата: кацялок, скрутак з насавой хустачкі з манетамі (папяровыя купюры сатлелі) ды абойма з патронамі. Усё гэта будзе перададзена ў Лябяжынскі музей на радзіме Барыса Аўчыннікава.

Ілона ІВАНОВА.

ТЭЛЕФОННАЯ КАНТРАБАНДА

На аўтамагістралі Брэст—Мінск каля Баранавіч супрацоўнікі КДБ і міліцыі тармазнулі мікрааўтобус, у якім аказалася 250 тэлефонных апаратаў без дакументаў. Высветлілася, што апараты агульным коштам 60 тысяч долараў былі завезены на тэрыторыю краіны кантрабандным шляхам.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

АДКУСІЎ... НОС

Следчым аддзелам папярэдняга расследавання Ленінскага РУУС узбуджана крымінальная справа па артыкулу 147 КК — «Наўмыснае нанясенне цяжкага цялеснага пашкоджання» ў дачыненні да 42-гадовага мінчаніна, які адкусіў кончык носа ў свайго брата.

Як паведаміла карэспандэнту «Звязды» прэс-афіцэр Ленінскага РУУС Святлана Шаруха, здарэнне адбылося напярэдадні снежня мінулага года ў кватэры аднаго з дамоў па праспекце Ракасоўскага. Паспрачаўшыся тады з братам, з якім яны пражываюць разам, падазроны ў запале і ўкусіў саперніка, пасля чаго пацярпелы быў вымушаны звярнуцца ў бальніцу. Між іншым, падазроны знаходзіцца зараз на лячэнні ў Рэспубліканскай клінічнай псіхіятрычнай бальніцы «Навінкі».

Ігар ГРЫШЫН.

РАБОЧЫ ЎПАЎ З СЁМАГА ПАВЕРХА

У Мінску на адным з аб'ектаў, які будуецца, з сёмага паверха выпаў муляр.

Паводле даных аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, здарэнне зафіксавана на пачатку дванаццатай дня на адным з аб'ектаў на праспекце Пераможцаў. Няшчасны выпадак адбыўся, калі 55-гадовы жыхар Калінкавічаў, работнік аднаго з будаўнічых упраўленняў, працаваў на сваім участку: мужчына ўпаў з сёмага на пяты паверх і загінуў на месцы здарэння. Паводле папярэдняй інфармацыі, прычынай здарэння стала парушэнне загінулым тэхнікі бяспекі. Праверку на падставе гэтага факта праводзіць пракуратура Цэнтральнага раёна.

Ігар ГРЫШЫН.

НАРАБІЛА ПЕРАПАЛОХУ КУНІЦА

У вёсцы Хадасы Камянецкага раёна з падворкаў сталі знікаць куры.

Адзін з гаспадароў паставіў капкан, у які неўзабаве трапіла куніца. Яна ўжо паспела абдзерці рукі чалавеку перад тым, як была знішчана. Экспертыза пацвердзіла факт шаленства дзікага звера. Вяскоўцу давялося прайсці курс прафілактычнага лячэння супраць небяспечнай хваробы. Праз некалькі дзён у двор да жыхара вёскі Пруска Валгінава таксама забег хворы на шаленства звярок і напаў на сабаку.

Камянецкі раён — пушчанскі. І летась тут было зафіксавана 14 выпадкаў захворвання на небяспечную хваробу лясных жыхароў. А шалёны янот нават паралізаваў на дзень работу цэлай установы, у двор якой прабраўся.

Яна СВЕТАВА.

АСЦЯРОЖНА: ФАЛЬШЫВЫЯ ДОЛАРЫ І РУБЛІ

На мінулым тыдні затрымана некалькі чалавек, якія імкнуліся ў Баранавічах абмяняць фальшывыя грошы.

У філіяле ААТ «ААБ Беларусбанк» 43-гадовы мужчына хацеў абмяняць падробленую 100-доларавую купюру. Такую ж купюру спрабаваў здаць у абменны пункт Белпрамбудбанка і падлетак. А ў разлікова-касавым цэнтры гэтага ж банка фальшывую тысячарублёвую расійскую купюру прад'явіла жанчына. Усе затрыманыя заявілі, што не ведалі пра тое, што ў іх фальшыўкі. Грошы былі завезены з Расіі.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Абразы як сімвал дабрыні беларусаў

Прафесар, доктар мастацтвазнаўства Надзея Высоцкая прысвяціла жыццё таму, што вывучае мастацтва, якое ў мінулыя стагоддзі патрабавала толькі пакланення і захаплення, а ніяк не вывучэння. І вынікам яе працы стала чарговая кніга: «Сакральны жывапіс Беларусі XV—XVIII стагоддзяў», якая выйшла ў выдавецтве «Беларусь» і была прадстаўлена ў Нацыянальнай бібліятэцы.

Праца Надзеі Высоцкай высока адзначана дзяржавай — яна была лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Але новы альбом, складальнікам якога яна з'яўляецца, прадстаўляе творы, што паходзяць з культавых калекцый Беларусі і Расіі. Сярод іх вялікая колькасць тых, якія да нядаўняга часу былі невядомыя. Абразы, алтарныя карціны, іканастасы, якія знаходзяцца ў храмах, і тыя, якія захоўваюцца ў музеях. Гэта не проста каштоўныя рэчы, яны нясуць боскае святло і асаблівыя талентам і пачуццямі людзей, якія іх стварылі. Ці ведаем, ці ўсведамляем мы, чым асаблівыя беларускія абразы? Затое на Захадзе Надзеі Высоцкай часта даводзілася чуць, што яны сапраўды асаблівыя — сваёй дабрынёй. Праваслаўныя помнікі ці каталіцкія, якія прадстаўлены ў кнізе, — яны паяднаныя тым, што дапаўняюць веды пра мастацтва Беларусі. І няхай жыве ў нас жаданне вярнуць у сваю краіну тыя помнікі, якія цяпер знаходзяцца за межамі: вяртанне пачынаецца тады, калі мы іх прымаем у сваё сэрца, у свядомасць, калі больш ведаем пра іх. Дзеля гэтага і з'явілася новая кніга.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Спрэчныя нататкі

МАЁ І НАША

Калі ў суседніх краінах прыватызацыя завершана ці заканчваецца, а ў нас дзяржаўна-грамадскі сектар яшчэ займае вядучае становішча, то захаваць «сацыялістычную нявіннасць» нашым прадпрыемствам няпроста. Адчуваецца не толькі знешні ціск. Дае ведаць пра сябе і ўнутраны.

Дзяржаўна-грамадскі сектар эканомікі для некаторых з'яўляецца прыцягальным з той прычыны, што з'яўляецца шырокім полем для дзейнасці, але не на карысць роднага прадпрыемства і дзяржавы, а ў сваіх інтарэсах.

Здавалася б, у краіне ўсё пад кантролем: толькі адны інспектары пакідаюць прадпрыемства, як за імі прыязджаюць іншыя, а зладзеяў не меншае. Магчыма, нават ёсць пэўны прырост.

На прыватных прадпрыемствах розных парушэнняў таксама хапае, але там уласнік свой рубель беражэ і нават імкнецца ўхапіць чужое, напрыклад, не заплаціць падаткі. Але жыццё паказвае, што розныя махінатары найперш шчыруюць у дзяржаўна-грамадскім сектары. Яно і зразумела — над дзяржаўнай маёмасцю мала хто дрыжыць.

Я не буду пісаць, каго выкрылі і асудзілі па вобласці ў цэлым, а толькі прыцягну ўвагу чытача да выпадкаў, якія здарыліся ў суседніх з Баранавічамі раёнах.

Вось у Ляхавіцкім апошнім часам асудзілі чатырох кіраўнікоў сельгаскааператываў і адной з асуджаных была жанчына, якая кіравала СВК. Суд прыгаварыў яе да чатырох з паловай гадоў за тое, што старшыня прадавала трактары сваякам па заніжанай цане, а таксама збыла прадпрымальніку гандлёвае памяшканне, пры гэтым занізіўшы яго кошт у дзесяць разоў, але і тыя грошы родная гаспадарка не атрымала.

Чатыры кіраўнікі для раёна, у якім на сёння 12 гаспадарак — мнагавата.

У Ганцавіцкім раёне новы год пачаўся з «працэсу стагоддзя»: на лаву падсудных селі адразу 12 былых работнікаў спажывецкага таварыства раёна. Бухгалтары, загадчыкі магазінаў і прадаўцы абвінавачваюцца ў крадзяжы грамадскай маёмасці ў асабліва буйных памерах шляхам злоўжывання службовым становішчам, здзейсненым паўторна ці групай асобаў па папярэдняй змове... — гэта толькі адзін з пунктаў, прад'яўленых абвінавачваным.

Абвінавачваных абараняюць 11 адвакатаў — цэлы дэсант сабраны з усёй вобласці. Гэта і зразумела, бо па артыкулах, пад якія падпадаюць былыя супрацоўнікі райпо, можна атрымаць да 12 гадоў турмы з канфіскацыяй маёмасці.

Хачу звярнуць увагу на тое, што вышэйуказаная «спажывецкая кааперацыя» — прадпрыемства небагатае, тым не менш бок абвінавачвання на судзе ў Ганцавічах лічыць, што было выкрадзена матэрыяльных каштоўнасцяў на 100 млн рублёў.

А зараз вернемся ў Баранавічы. У мінулым годзе з артыкула «Зрэб'е» чытачы даведаліся пра буйныя махінацыі ў Баранавіцкім баваўняным аб'яднанні. Не буду паўтарацца, толькі напомню, што і там дзейнічала група супрацоўнікаў прадпрыемства. Былы гендырэктар «Белтэкста» атрымаў дзевяць з паловай гадоў калоніі і павінен выплаціць буйную грашовую кампенсацыю дзяржаве і баваўнянаму аб'яднанню. У гэтай справе неўзабаве будзе пастаўлена апошняя кропка, бо адзін з абвінавачваных уцёк ва Украіну і ёсць надзея, што яго здолеюць вярнуць.

Прыцягвае ўвагу адзін момант. Як устанавіла следства, кіраўніцтва канцэрна было ў курсе, што баваўняная тканіна адпраўляецца за мяжу на каландрыраванне (паляпшэнне якасці), але не надало гэтаму значэння...

А ў цэлым усё проста. Калі б прадпрыемства было прыватным, падобная афера ўвогуле была б немагчымай. Гаспадар сам сябе рабаваць не стаў бы.

І яшчэ адзін яркі прыклад. Пры праверцы ЗАТ «Шчара-Агра» Баранавіцкага раёна супрацоўнікі Дзяржкантролю ўстанавілі, што гаспадарка адпускала цеплаэнергію арандатару без усякага ўліку. У выніку страты выліліся ў 60 млн рублёў. Супраць дырэктара завялі крымінальную справу. Калі б тую цеплаэнергію кіраўнік аплачваў са сваёй кішэні, то гэтага не здарылася б.

Усё гэта нагадвае запушчаны педыкулёз. Як ні старайся, але без санапрацоўкі і прафілактыкі з вашывасцю не справіцца.

Многае залежыць і ад кіраўніка прадпрыемства, але таленавітых дырэктараў у кожным раёне можна пералічыць на пальцах, ды і яны часам не могуць кіраваць сітуацыяй. Калі калектыў глядзіць на дзяржаўнае як на чужое, то што можа змяніць адзін чалавек, няхай сабе і кіраўнік? Ды здараецца, што пры ўсёй добрасумленнасці ён дзейнічае ў рамках устаноўленых інструкцый.

На тэрыторыі гарпаліўзбыту ляжыць у штабелях кругляк, які ідзе на дровы. Тут жа рабочыя яго пілуюць. Вырашыў даведацца: а ці можна купіць гэты кругляк па цане дроў? Для прадпрыемства выгада відавочная, бо не трэба валтузіцца з тымі бярвенцамі — пілаваць і калоць іх. Прыватнік толькі ўзрадаваўся б і не пытаў для чаго табе той кругляк патрэбен: на паліва ці агароджу?

А тут усё ператварылася ў праблему.

— Мы прадаём толькі дровы, — пачулася ў адказ.

— Але ж для вас гэта выгадна. Вось вам грошы за два кубаметры і ўся размова, — не адступаў я.

— Хто можа даць дазвол?

— Калі Брэст дазволіць, то калі ласка.

І ў чым тут можна папракнуць дырэктара? Прадпрыемства займаецца збытам дроў, то іх трэба і прадаваць. Ёсць палажэнні, пастановы і неабходна прытрымлівацца іх, а выгада тут — справа другарадная. Яшчэ невядома, як на такі крок паглядзіць начальства і кантралёры.

Дык няўжо агульнадзяржаўная прыватызацыя — панацэя ад усіх праблем? Безумоўна, не! Крадуць і абдурваюць ва ўсім свеце. Успомнім, як кіруючыя чыноўнікі Японіі прылюдна плакалі і каяліся ў тым, што бралі хабар ці ўкралі пэўныя сумы. Але і яны былі на дзяржаўнай службе. А хіба дырэктар сусветнага банка не выплачваў сваёй каханцы зарплату большую, чым атрымлівае дзяржсакратар ЗША? Прыкладаў хапае.

Кожны можа раскідвацца сваімі грашыма як хоча, і калі прыватная фірма разарыцца, то там праблема найперш тых, хто з ёй звязаны.

Але калі рабуюць дзяржаўнае прадпрыемства, то праблема ўзнікае двайная. Мала таго, што людзі могуць застацца без працы, дык яшчэ крадуць нашы грошы. Але да ўсяго гэтага мы прывыклі і калі абураемся, то больш ужо па звычцы.

Нашага чалавека дзесяцігоддзямі вучылі, што дзяржаўнае — гэта наша, належыць усяму грамадству. Толькі ўсё аказалася марным. Маё пераважвае над астатнімі паняццямі. А калі так, то і не трэба чалавека перараблаць. Няхай кожны мае сваё і плаціць з яго падаткі. Гэта датычыцца прыватнікаў, хоць работнікаў па найму заўсёды пераважная большасць. Але ж такая сітуацыя ва ўсім свеце.

Беларуская эканоміка інтэграваная ў сусветную, а там пануе капіталізм. А калі так, то не трэба нам чухацца, а пастарацца як мага хутчэй прыстасавацца да сённяшняй рэчаіснасці.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Спорт-тайм

БАТЭ перамог уладальніка кубка

У Санкт-Пецярбургу на «Кубку чэмпіёнаў Садружнасці-2008» чэмпіён Беларусі пераадолеў групавы этап, дзякуючы перамозе над дзеючым уладальнікам трафея ташкенцкім «Пахтакорам» — 2:1. Выйграць барысаўскаму БАТЭ дапамаглі галы Віталя Радзіонава і Максіма Скавыша. Акрамя таго, у сярэдзіне першага тайма нападаючы беларусаў Блізнюк не забіў пенальці. «Мы вельмі рады гэтай перамозе і выхаду ў чвэрцьфінал, — заявіў галоўны трэнер Віктар Ганчарэнка. — Аднак у нас ёсць дадатковыя цяжкасці — нам не зусім падыходзіць гэтае «маруднае» пакрыццё. Звычайна наша каманда стварае за гульню 6—7 момантаў, а тут 5—6 эпізодаў за ўсе тры матчы». Аднак, як кажуць, цішэй едзеш, далей будзеш.

Учора БАТЭ ў чвэрцьфінале перамог з лікам 2:1 грузінскі «Алімпі» з Кутаісі, які заняў першае месца ў групе «С». Галы забілі Блізнюк і Радзівонаў. У матчы за выхад у фінал барысаўчане будуць спаборнічаць з лепшай камандай сустрэчы «Хазар-Ленкарань» (Азербайджан) — «Шэрыф» (Малдова).

Хамутоўскі ў клубе бундэслігі

Галкіпер нацыянальнай зборнай Беларусі па футболе Васіль Хамутоўскі падпісаў пагадненне з клубам другога нямецкага дывізіёна «Карл Цэйс» (Йена). Варатар будзе гуляць у Германіі як мінімум да 30 чэрвеня з правам застацца яшчэ на год. «Карл Цэйс» — другі нямецкі клуб Хамутоўскага: у сезоне 2000/2001 беларус выступаў за мангеймскі «Вальдхоф».

У варотах Буфону няма роўных

Галкіпер турынскага «Ювентуса» і зборнай Італіі Джанлуіджы Буфон прызнаны лепшым варатаром у мінулым дваццацігоддзі.

Такія даныя распаўсюдзіла міжнародная федэрацыя футбольнай гісторыі і статыстыкі. Другое месца належыць варатару «Манчэстар Юнайтэд» і зборнай Даніі Петэру Шмейхелю. Трэці — немец Олівер Кан з «Баварыі».

Пераможцу «Матча зорак» вызначалі па булітах

У Наваполацку адбылося хакейнае шоў «Матч зорак». У гэтай сустрэчы зборная экстралігі аказалася мацнейшай за каманду Мінска толькі дзякуючы серыі булітаў — 6:5. У складзе пераможцаў шайбы на свой рахунак запісалі Аляксандр Бараўкоў, Аляксей Круцікаў, Дзяніс Тыднюк, Аляксандр Усенка, Віктар Андрушчанка, Дзмітрый Ігошын, у сапернікаў шайбы закінулі Андрэй Макроў (двойчы), Сяргей Дзямагін, Арцём Сянькевіч, Віталь Люткевіч. У конкурсах на дакладнасць кідкоў і выкананне хакейных пенальці (яны праводзіліся ў перапынках) перамаглі ігракі сталіцы, а ў эстафеце — зборная экстралігі. Лепшымі ігракамі матча назвалі хакеіста «Віцебска» Дзмітрыя Ігошына, які рэалізаваў пераможны буліт, і аўтара двух дакладных кідкоў Андрэя Макрова з мінскага «Дынама». Спецыяльны прыз быў уручаны нападаючаму наваполацкага «Хіміка-СКА» Вадзіму Курага, у якога, дарэчы, у дзень гульні якраз нарадзіўся сын.

Шахматны кароль вядомы

Міжнародны гросмайстар Аляксей Фёдараў стаў пераможцам 74-га чэмпіянату краіны па шахматах, а значыць, менавіта ён прадставіць Беларусь на кантынентальным першынстве. Прызавы фонд спаборніцтваў, якія праходзілі ў Мінску з 9 па 22 студзеня, склаў 4 мільёны рублёў. На рахунку чэмпіёна шэсць выйгрышаў і сем нічыйных вынікаў.

Па чутках і аўтарытэтна

БЯСПЕКА ПЕШАХОДАЎ — У РУКАХ ШВАЧАК?

«Міністэрства ўнутраных спраў разаслала ўсім беларускім швейным прадпрыемствам ліст, у якім загадала нашыць на ўсю верхнюю вопратку, што выпускаецца ў краіне, з усіх бакоў святлоадбівальныя стужкі» — такая інфармацыя з'явілася днямі на беларускім Інтэрнэт-партале TUT.BY.

Першая рэакцыя на паведамленне — гэта чыйсьці не вельмі ўдалы жарт, хоць бы таму, што цяжка ўявіць сабе элегантнае паліто ад «Элемы» са святлоадбівальнымі стужкамі. Ці што ўсе беларусы будуць у цемры «свяціцца»... Да таго ж логіка падказвае, што Міністэрства ўнутраных спраў не можа прымусіць швейнікаў выконваць свае прадпісанні. Таму, каб праверыць скандальную навіну, мы звярнуліся па тлумачэнні да спецыялістаў канцэрна «Беллегпрам».

— Сапраўды, пэўны час таму мы атрымалі ліст з Міністэрства ўнутраных спраў, у якім нам было прапанавана забяспечваць святлоадбівальнымі элементамі ўсю верхнюю вопратку, — патлумачыла **вядучы спецыяліст аддзела кіравання якасцю, маркетынгу і таварапрасоўвання канцэрна Ларыса НЯФЁДАВА.** — Але калі абапірацца на дзеючы стандарт, то да верхняй вопраткі адносяцца не толькі курткі ці паліто, а ўсё адзенне, якое апранаецца на гарсэтныя вырабы: гэта і блузы, і касцюмы, і жакеты, і пінжакі, і спадніцы, і штаны і г.д. Работнікі аўтаінспекцыі спадзяюцца такім чынам зменшыць колькасць дарожна-транспартных здарэнняў у цёмны час сутак. І іх памкненні, зразумела, маюць высакародную мэту. Але ж давайце будзем рэалістамі: усе нашы прадпрыемствы працуюць пад заказ гандлёвых арганізацый і Белкаапсаюза. А гандаль арыентуецца, у першую чаргу, на попыт спажыўцоў. Скажыце, вось вы асабіста захочаце хадзіць у класічным касцюме, які будзе свяціцца ў цемры? Ці калі ў цемры будзе свяціцца ваша футравая шуба? А нам жа прапануюць таксама прадумаць, як «упрыгожыць» святлоадбівальнымі элементамі і абутак, прычым не толькі спартыўны, а ўвесь, нават скураны. Калі ў спартыўных куртках, вятроўках, красоўках яшчэ можна неяк абыграць святлоадбівальныя элементы і яны будуць выглядаць там больш-менш арганічна, то што рабіць з усім астатнім адзеннем, мы проста сабе не ўяўляем. Тым больш што па патрабаваннях бяспекі для таго, каб чалавек сапраўды стаў бачны на цёмнай дарозе, святлоадбівальная стужка павінна ісці па абодвух рукавах, па спіне, па грудзях і па баках вопраткі. Бо зусім невядома, з якога боку на чалавека будзе падаць святло. І хто, цікава, захоча быць падобны на інспектара ДАІ?

Можна не сумнявацца, што нашы спажыўцы, і нават вясковыя жыхары, для якіх пытанне бяспекі на дарогах асабліва актуальнае, не захочуць набываць беларускія тавары, а адпраўляцца на рэчавыя рынкі па звычайнае адзенне. Адна справа — замацаваць у цёмны час сутак на вопратцы ці сумках святлоадбівальныя элементы або флікеры, і зусім іншая — свяціцца як навагодняя ёлка. Выкажу ўласнае меркаванне, што апошнім часам колькасць пешаходаў, якія пазначаюць сябе ў цемры, значна павялічылася, прычым не толькі ў сельскай мясцовасці, але і ў сталіцы. Увогуле сітуацыя на дарогах залежыць у многім і ад культуры аўтамабілістаў, і ад культуры пешаходаў, і ад стану нашых дарог, і ад асвятлення. Таму перакладваць усю адказнасць за паляпшэнне сітуацыі на дарогах на швейныя прадпрыемствы — будзе няправільна. Наша штодзённае адзенне — гэта не спецвопратка. Ёсць арганізацыі, дзе ўсе работнікі абавязаны насіць спецвопратку, але заўважу, што той жа МУС не заказвае на прадпрыемствах канцэрна «Беллегпрам» для сваіх работнікаў пашыў адзення. Пэўны час таму нам было рэкамендавана насыціць гандаль святлоадбівальнымі элементамі. Мы гэта зрабілі, і сёння ўжо прапанова нашмат перавышае попыт.

Да 1 лютага канцэрн «Беллегпрам» павінен прадставіць у Дзяржстандарт свае прапановы па карэкціроўцы стандарта па верхняй вопратцы. У стандарце па дзіцячым адзенні сёння ў нас прадугледжана магчымасць прымянення святлоадбівальных элементаў. Але вытворцы самастойна вырашаюць, дзе будзе да месца выкарыстанне тканін-флікераў. Абавязковым з'яўляецца толькі выкарыстанне флікераў у школьных ранцах і заплечніках беларускай вытворчасці. Таму, спадзяёмся, што разумны сэнс усё ж такі пераможа.

Тым больш не варта скідваць з рахунку і пытанне канкурэнтаздольнасці. Усе суб'екты рынку павінны канкурыраваць у роўных умовах. Нам і сёння вельмі складана «змагацца» са шматлікімі рэчавымі рынкамі. А калі кагосьці і сапраўды хвалюе бяспека вясковых жыхароў, няхай Белкаапсаюз робіць адпаведны заказ, і мы будзем пад яго шыць вопратку са святлоадбівальнымі элементамі. Мы, дарэчы, шыем адзенне з выкарыстаннем тканін-флікераў, пачынаючы з 2001 года, але павышаным попытам яно не карыстаецца. Таму, на нашу думку, прымус — гэта не выйсце, бо ў такім разе давядзецца прымушаць насіць наша адзенне і пешаходаў. А гэта, прабачце, нонсенс. Праблема дарожнага траўматызму — вельмі актуальная, і для яе вырашэння патрабуюцца намаганні многіх міністэрстваў і ведамстваў, правядзенне тлумачальнай работы, сацыяльная рэклама. Плюс, абавязкова, павышэнне культуры пешаходаў. А мы зможам выканаць любы заказ, калі будзе такая неабходнасць...

Па каментарый мы звярнуліся таксама і ў Міністэрства ўнутраных спраў.

— Сітуацыя з гібеллю на дарогах людзей нас вельмі хвалюе. Таму восенню мінулага года гэта пытанне выносілася на разгляд Пастаяннай камісіі па бяспецы дарожнага руху пры Савеце Міністраў, — паведаміў журналісту «Звязды» **старшы інспектар Упраўлення ДАІ Міністэрства ўнутраных спраў Фёдар ГУЛІЦКІ.** — У прыватнасці, было прапанавана максімальна забяспечваць верхнюю вопратку як для дзяцей, так і для дарослых святлоадбівальнымі элементамі. Гэта робіцца выключна для бяспекі пешаходаў. Сапраўды, сёння ў продажы шырока прадстаўлены флікеры і святлоадбівальныя стужкі. Але практыка, на жаль, сведчыць аб тым, што флікеры і ахоўныя стужкі знаходзяцца ў многіх у сумках ці ў кішэнях, ці мацуюцца ў такіх месцах, што пешаход усё роўна застаецца нябачным для вадзіцеляў. Мы таксама прапануем, каб кіраўнікі арганізацый паклапаціліся аб набыцці спецадзення для сваіх работнікаў. Гэта датычыцца ў першую чаргу тых работнікаў, якія працуюць у вулічных умовах. Але і штодзённае адзенне павінна таксама забяспечвацца святлоадбівальнымі элементамі. Спадзяёмся, што нас у нашым імкненні захаваць людзям жыццё многія падтрымаюць...

Надзея НІКАЛАЕВА.

А на мой погляд

Флікеры гатовыя насіць пераважна на «ліпучках»...

Ці носіце вы асабіста на адзенні ў цёмны час сутак святлоадбівальныя элементы — флікеры? Як вы ставіцеся да рэкамендацыі МУС прадпрыемствам прамысловасці наносіць іх на ўсю верхнюю вопратку? Дарэчы, як асветлены ў вячэрні час вуліцы вашага населенага пункта?

Алена ЗДАНОВІЧ, *маці шасцярых дзяцей, у тым ліку пяцярых школьнікаў, вёска Наркуны Лідскага раёна:*

Абавязкова носім. За адсутнасць флікераў у нашай і іншых вёсках, падаецца, нікога не штрафавалі, але папераджальныя гутаркі прынамсі з дзецьмі праводзілі дакладна. Што да рэкамендацый, пра якія вы кажаце, дык мне падаецца, што дастаткова тых флікераў, якія можна насіць, скажам, на рукаве. Пра асвятленне вёскі скажу, што на яе ўсю ёсць чатыры ліхтары: асветлены уезд—выезд, ды некалькі ліхтароў ёсць на трасе...

Надзея КАНДРАХОВА, *працуе прыбіральшчыцай на ферме № 3 СВК «Вішнявецкі» Стаўбцоўскага раёна:*

— Нічога не нашу, паколькі хаджу на працу ўдзень, а ўвечары выходзіць кудысьці ў мяне няма патрэбы. Пра штрафы, вядома, чула, але ў нас да гэтага пакуль не даходзіла, абмяжоўваліся прафілактычнымі гутаркамі. Наконт верхняга адзення з флікерамі... А калі гэта будзе найпрыгажэйшая сукенка (*смяецца*), як тады? Лепш асобна флікер начапіць. А ліхтароў у нашай вёсцы дакладна тры: на ўездзе—выездзе і «па вялікім патрабаванні» побач з домам інваліда.

Анатоль МЯЦЕЛЬСКІ, *начальнік аддзела перавозак і кантролю дачынага ўнітарнага прадпрыемства «Аўтобусны парк № 2 г. Слуцка»:*

— А як жа, усе ў нашай сям'і добраахвотна носяць флікеры. Удзень, напрыклад, святлоадбівальны элемент у мяне знаходзіцца на ручцы сумачкі-барсеткі, а ўвечары перавешваю яго на рукаў верхняга адзення. Я сам вадзіцель, таму ведаю, што заўважны такі элемент нават на сумачцы, хоць, бясспрэчна, найбольшы эфект ад яго, калі ён на адзенні, на рукаве, напрыклад. Пра асвятленне не скажу, што яно вельмі добрае — хутчэй, здавальняючае, калі гаварыць у маштабах горада. Бо цэнтральныя вуліцы асветлены значна лепш, чым ускраіны.

Алена ЛУЖЫНСКАЯ, *маці траіх дзетак, знаходзіцца ў водпуску па догляду, вёска Гардынава Валожынскага раёна:*

— Усе носяць: і я, і муж, і дзеці. На сумках, на адзенні. Гэта правільна, бо дзеці, напрыклад, вяртаюцца з музычнай школы ўжо ў цёмны час сутак. Мне падаецца, флікеры лепш выкарыстоўваць на «ліпучках», калі і наносіць такія элементы на адзенне пры вырабе, дык толькі на спартыўнае. На дарагой рэчы я не хацела б мець такі ўшыты флікер. Яшчэ з месяц таму ў нас былі праблемы з асвятленнем вёскі — калі ночы былі самымі доўгімі. Цяпер вуліцу бачна...

Любоў БАЛАЎНЁВА, *намеснік дырэктара Нацыянальнага музея гісторыі і культуры Беларусі:*

— Не нашу, ніхто ў сям'і не носіць, хоць трэба было б іх набыць. Напрыклад, сын у гарадскім транспарце ўвечары вяртаецца. Гэта я пра сябе як пра пешахода кажу, бо я яшчэ і аўтааматар. Увечары, асабліва пры неспрыяльных умовах надвор'я, флікеры сапраўды вельмі карысныя — пешахода заўважыш здалёк. На ваша другое пытанне адкажу так: трэба, каб у гэтым выпадку над адзеннем добра папрацавалі дызайнеры, каб ушытыя святлоадбівальныя элементы былі дарэчы, не псавалі знешні выгляд рэчы. Прычым, я маю на ўвазе найперш нейкія дэмісезонныя, шчыра кажучы, на летняй вопратцы такія флікеры бачыць не хацелася б. Асвятленне вуліц ацэньваю як слабаватае. Прынамсі, калі гаварыць пра пасёлак Праўдзінск Пухавіцкага раёна. Ліхтары ёсць, але іх не ўключаюць...

Святлана САРВІРАВА, *намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце Гомельскага дзяржаўнага аграрна-эканамічнага каледжа:*

— У сям'і носяць святлоадбівальныя элементы ўсе: дзіця і муж — на вопратцы, я — на сумачцы.У прынцыпе, я не супраць, каб на адзенне наносіліся флікеры пры яе вытворчасці. Адзінае, патрэбны густ, мера, праца дызайнераў. На футра, безумоўна, лепш іх не наносіць, але ў цэлым на зімовае адзенне, найперш курткі — чаму б не. З летнімі рэчамі справа іншая, напэўна, не кожны і не кожную канкрэтную з іх у такім выпадку будзе насіць. Найперш у гарадскіх межах падключыце ўсе ліхтары — і пешаходы нават без флікераў будуць бачнымі здалёк...

Сяргей СТАРЫНАЎ.

ПРАДУКТЫ ПАДАРАЖЭЛІ НА 2,8 ПРАЦЭНТА

Цэны на асноўныя прадукты харчавання ў Беларусі за студзень-снежань 2007 года павялічыліся на 15,9 працэнта, паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Міністэрстве статыстыкі і аналізу. У снежні адносна лістапада гэты прырост склаў 2,8 працэнта.

Мінімальна ўзраслі цэны на алкагольныя напіткі — усяго на 0,2 працэнта і безалкагольныя — на 0,6 працэнта. Не змянілася толькі цана на цукар. Сярэдняя цана на свініну ў снежні складала Br8869, што на Br449 даражэй, чым у лістападзе. Самыя нізкія цэны (Br7450—7730) былі ў Століне, Верхнядзвінску, Ваўкавыску, Клімавічах і Чавусах, а самыя высокія — у Пінску, Наваполацку, Мінску, Бабруйску, Горках — па Br9210—12000 за 1 кг. Верхняя мяжа цэн на свініну ў снежні ўзрасла на Br390—2000. Цана бульбы ў сярэднім па рэспубліцы ў снежні складала Br683, што на Br63 даражэй, чым у лістападзе. Самыя нізкія цэны на «другі хлеб» былі ў Рагачове, Жыткавічах, Ашмянах, Стоўбцах, Клімавічах — па Br450-490, што на Br80 даражэй, чым у лістападзе.

Самыя нізкія цэны на асноўныя прадукты ў снежні 2007 года былі ў Стоўбцах, Рагачове і ў Клімавічах, а самыя высокія — у Мінску, Брэсце, Наваполацку, Салігорску, Оршы, Барысаве, Бярозе, Бабруйску.

Результаты финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Лифтсервис» за 2007 год

УНН100088852

№ П/П	Наименование показателей	Ед. изм.	2007 год
1	Выручка от реализации работ (услуг)	млн руб.	17 008
2	Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	млн руб.	14 510
3	Прибыль от реализации товаров, продукции, работ, услуг	млн руб.	2 179
4	Начисленные налоги и сборы из прибыли	млн руб.	634
5	Дебиторская задолженность	млн руб.	2 552
6	Кредиторская задолженность	млн руб.	561
7	Чистая прибыль, всего в том числе: расходы на оплату труда из чистой прибыли	млн руб.	901 624
8	Направлено чистой прибыли на увеличение уставного фонда	млн руб.	0
9	Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	млн руб.	162
10	Дивиденды на одну акцию, выплаченные в данном отчетном периоде, всего	руб.	800
11	Количество акционеров, всего в том числе: юридических лиц физических лиц	чел. % акций чел.	801 19,08 800
12	Среднесписочная численность работающих	чел.	858

Директор ОАО «Лифтсервис» М.М. Ботян
Главный бухгалтер С.Ф. Шорец

УП «Минский городской центр недвижимости» информирует

В соответствии с решением комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства, при администрации Ленинского района г. Минска **аукционные торги по продаже здания градирни ОАО «Камволь», объявленные на 14 февраля 2008 г., приостанавливаются.** Новая дата аукциона будет сообщена дополнительно.

УП «Минский городской центр недвижимости». УНП 190398583

ГЛАБАЛЬНАЯ ПОШТА Ў ЛІЧБАХ І ФАКТАХ

Нядаўна Сусветны паштовы саюз ААН (СПС) распаўсюдзіў заяву, у якой утрымліваецца аптымістычная для мільёнаў супрацоўнікаў традыцыйных паштовых службаў і карыстальнікаў іх паслугамі інфармацыя.

Аказваецца, што нягледзячы на розныя факсы і іншыя каналы сучаснай сувязі, трыумфальнае шэсце па планеце электроннай пошты, паслугі звычайнай пошты, тым не менш, застаюцца запатрабаванымі ў свеце. Больш за тое, яна насуперак жорсткай канкурэнцыі працягвае ўмацоўваць свае пазіцыі. Так, згодна з дадзенымі СПС, паштовы абмен пісьмамі, колькасць пасылак расце. У 2006 годзе (больш свежых лічбаў няма) валавы паштовы абарот склаў 433 млрд паштовых адпраўленняў. Прычым унутры краін іх абарот крыху вырас, праўда, на два працэнты знізіўся міжнародны абарот. Затое колькасць пасылак за мінулы год (як унутраных, так і міжнародных) павялічылася на 4,8 працэнта і склала 6235 млрд штук.

Самы вялікі рост унутраных пасылак назіраўся ў Афрыцы — 11,7 працэнта, міжнародных — у краінах Усходняй Еўропы і СНД. Там іх колькасць узрасла на 21,4 працэнта.

Адпаведна павялічваюцца глабальныя даходы паштовых службаў. У 2006 годзе ў параўнанні з папярэднім іх агульны прыбытак павялічыўся на 13 працэнтаў і склаў 308,1 млрд долараў ЗША. Больш за палову гэтых грошай атрымана за лік пісьмаў, яшчэ больш за чвэрць — за дастаўку пасылак і паслугі забеспячэння.

Некалькі цікавых лічбаў. Пісьмаў больш за ўсіх у свеце дасылаюць швейцарцы — 713 штогод на душу насельніцтва, а пасылак японцы — 18,1.

Увогуле ў паштовых службах свету працуе больш за 5,5 млн чалавек. З іх самая вялікая служба ЗША — 796 199 супрацоўнікаў, самая малая — у Вануату, толькі 37 служачых. Менш за ўсё паштовых адзяленняў — чатыры — ў Ватыкане, а больш за ўсё ў Індыі — 155 333.

Леанід ТУГАРЫН.

У ІМЯ ВОЕНАЧАЛЬНІКА АНГЕЛАЎ

Адчуванне, што такое «прыход», нараджаецца недзе ўнутры цябе, калі стаіш у цесным памяшканні, прыстасаваным пад храм, і молішся разам з незнаёмымі табе людзьмі пра адно і тое ж. Гэта менавіта адчуванне, а не разуменне. Бо ў нейкі момант табе пачынае здавацца, што ты ведаеш гэтых людзей. Ты можаш гадамі не ведаць іх імёны, толькі здагадвацца пра ўзровень дабрабыту, меркаваць пра нацыянальнасць, занятак, сямейнае становішча, але ў нейкі момант адчуваеш, што яны ўжо не проста знаёмыя табе, а амаль што родныя. Падчас набажэнства, незалежна ад тваёй волі, унутры цябе раптам нараджаецца дзіўнае светлае пачуццё да іх. Гэта сапраўды, дзіўнае, нідзе і ніколі раней табой не зведанае пачуццё любові да чужых, такіх розных, і фактычна незнаёмых людзей. І калі выпадкова сустракаешся з імі позіркам, то бачыш, што і яны адчуваюць да цябе тое ж самае.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Прыхажанін Свята-Міхайлаўскага храма Васіль ГАРОШКА.

Паступова ты больш даведваешся пра іх. Аказваецца, сагнутую бабульку, што прыходзіць на набажэнствы на мыліцах, завуць Аляксандра. А сямейная пара, якая штораз аказваецца злева ад цябе, працуе ў салоне прыгажосці на другім баку горада. Але на самай справе не ўзнікае ніякай цікаўнасці, гэтыя і іншыя сведчанні ўжо не ўплываюць на тваё стаўленне да гэтых людзей. Табе не важна, кім працуе высокі і басавіты Андрэй, і як прыйшоў да веры вялізны рыжабароды бацька чатырох маленькіх і прыгожанькіх як анёлы дзяўчынак. Бо ты ведаеш пра іх нешта самае галоўнае. Тое, пра што могуць не здагадвацца іх сябры, супрацоўнікі, нават родныя браты і сёстры. Ты ведаеш, якое дзіўнае святло прасвечвае ў іх вачах, калі яны цiснуцца, каб прапусціць прычаснікаў да «цеплыні» (астылы кіпень і лустачка просвіры, якія ўжываюць пасля прычасця). Ты ведаеш, якімі светлымі, ззяючымі робяцца іх твары, калі яны радасна адказваюць святару на велікоднае вітанне: «Сапраўды ўваскрос!» Ёсць нешта невытлумачальнае, непрыметнае і ні на што не падобнае ў самой сутнасці таго, што называецца прыходам. У еднасці такіх розных звонку людзей. У любові, якая напаўняе, ахінае ўсіх падчас набажэнства.

Прыход храма святога Архангела Міхаіла ў Мінску — адзін з амаль тысячы чатырохсот праваслаўных прыходаў нашай краіны. Ён самы заходні ў сталіцы — знаходзіцца ў статысячным мікраараёне Сухарава. Побач з колькасцю жыхароў раёна колькасць прыхаджан — жменька, хоць у нядзелю часовы храм запоўнены так, што руку для крыжовага знамення свабодна не падымеш. А нарадзіўся прыход, калі амаль дзесяць гадоў таму разам сабраліся ўсяго толькі 24 чалавекі. Яны з будучым настаяцелем айцом Ігарам Галаковым і вырашылі стварыць рэлігійную абшчыну ў імя архангела Міхаіла — Военачальніка ангельскіх сілаў. Гэта падзея адбылася ў адным з класаў нядзельнай школы Мінскага храма «Усіх тужлівых Радасць» у чэрвені 1998 года. У кастрычніку таго ж года прыход быў зарэгістраваны гарадскімі ўладамі.

Вернікі кажуць: патрабавалася яшчэ два гады малітваў, каб вызначыць і ўзгадніць месца будучага храма. У хуткасці на перакрыжаванні вуліц Шаранговіча і Янкоўскага з'явіўся чыгуначны вагон, які за месяц быў пераабсталяваны пад часовую царкву. На Раджаство 2001 года ў ім адбылася першая Літургія. З таго часу пачаліся праектныя работы па будаўніцтве праваслаўнага храма ў Сухараве. Напрыканцы кастрычніка 2005-га Свята-Міхайлаўскі прыход атрымаў, нарэшце, дазвол на будаўніцтва. Праз некалькі дзён будаўніцтва было распачата.

У выніку на захадзе Мінска, у буйным спальным раёне паміж Брэсцкім і Гродзенскім напрамкамі павінен з'явіцца праваслаўны комплекс. Галоўны храм вышынёй 35 метраў, у якім свабодна ўмесціцца 500 чалавек, хрысцільная царква, капліца і нядзельная школа.

— Сёння выкапаны катлаван і забіты ў зямлю 325 паляў для фундамента будучага храма, — расказвае настаяцель айцец Ігар. — Гэта работа патрабавала шмат выдаткаў: і грунт «падарыў» нечаканасці — сухое рэчышча, з-за якога колькасць паляў была павялічана, і будаўнікі не адразу знайшліся добрасумленныя. Тым не менш, з Божай дапамогай, гэта частка работы набліжаецца да завяршэння і недалёкі ўжо той дзень, калі можна будзе закласці ў фундамент капсулу з граматай аб пачатку будаўніцтва храма.

Кожную нядзелю пасля набажэнства настаяцель расказвае прыхаджанам пра ход будаўніцтва, пра ўсе складанасці, нюансы і поспехі ў гэтай нялёгкай агульнай справе. Кожны, хто пераступае парог гэтай царквы, дачыняецца да будаўніцтва ўжо тым, што купляе свечку, падае малітоўную запіску. Сродкі збіраюцца па кроплі. Раён спальны, прадпрыемстваў, на дапамогу якіх можна было б разлічваць, тут няма. Будуецца храм амаль цалкам за кошт прыватных ахвяраванняў: хто колькі зможа.

Прыход — гэта не толькі людзі, якія сустракаюцца падчас набажэнстваў. Гэта асаблівае жыццё пад засенню храма. Гэта магчымасць раскрыць свае таленты ў дзейнай любові да блізкага. Таксама ахвяраванне, але ўжо не грашыма, а сваім часам і сіламі. Дзевяноста дзяцей і дарослых наведваюць нядзельную школу Свята-Міхайлаўскага прыхода. Сястрыцтва ў гонар святой блажэннай Матроны Маскоўскай разам з іерэем Анатолем Дубінцом апякае 4-ю мінскую клінічную бальніцу. Айцец Віталій Кубар, трэці прыходскі святар, курыруе Маладзёжны цэнтр. Стараста храма Аляксандр Несцярчук падтрымлівае сувязь з ветэранскай арганізацыяй раёна. Прыход удзельнічае ў праваслаўных выстаўках, здзяйсняе паломніцтвы ў манастыры, плануе стварыць сямейны клуб. Увогуле, задум шмат. Ужо ўвесну павінна з'явіцца хрысцільная царква. Галоўнае, безумоўна — будаўніцтва асноўнага храма. Якое, як вядома, вядзецца не толькі на зямлі. Кожны чалавек, кажуць, будуе свой уласны храм у душы. То рушацца, то ўзнімаюцца, у залежнасці ад нашых учынкаў, нашы храмы на небе. І як адлюстраванне тых двух, як надзея, як дапамога, як апора — паўстаюць храмы ў нашых гарадах і вёсках. Поспех будаўніцтва ўсіх трох, узаемазвязаных паміж сабой, цалкам залежыць ад нас.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Разліковы рахунак, на які можна ахвяраваць сродкі на будаўніцтва Свята-Міхайлаўскага храма ў Мінску: 3015208900015 у філіяле ТАА «Белаграпрамбанк» — «Мінгардырэкцыя» ў г. Мінску, вул. Альшэўскага, 24, код 963. Тэлефон: 8 017 259 56 22, факс 259 59 81.

Усміхнёмся!

Дзве сяброўкі.

— У мяне ідэальны муж.

— Чаму?

— Ён заўсёды памятае, калі ў мяне дзень нараджэння, але ў той жа час заўсёды забывае, колькі мне гадоў.

☺

Вадзіцелям да ведама.

Сігналізацыя «крычала» не таму, што разбілі акно машыны, а разбілі акно, таму што «крычала» сігналізацыя...

☺

Конь — каню:

— Няшчасная я істота! Гаспадар трапіўся — жахлівы эксплуататар: з раніцы да ночы працую!

— А ты напішы скаргу ў грамадства абароны жывёл.

— Ты што! Калі гаспадар даведаецца, што я ўмею пісаць, прымусіць яшчэ і ў канторы дапамагаць!

☺

Пацыент збівае нагамі псіхіятра, які ляжыць на падлозе:

— Гэта хто нервовы?! Гэта я нервовы?!

ОАО «Минскторгмаш» сообщает о проведении очередного общего собрания акционеров, которое состоится 28 февраля 2008 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Промышленная, 22, бухгалтерия Общества.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2007 г.
- Отчет ревизора.
- Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибыли и убытках Общества.
- О выплате дивидендов за 2007 г.
- О проекте распределения чистой прибыли на 2008 г.
- Об избрании членов наблюдательного совета и ревизора.
- Об установлении вознаграждения для членов наблюдательного совета и ревизора.
- Об уменьшении уставного фонда Общества.
- О внесении изменений в устав Общества.

Регистрация начинается в 14.30. При себе иметь паспорт.

Наблюдательный совет.

Усіх,

каму ***СШ № 1 г. Ляхавічы*** Брэсцкай вобласці дала пуцёўку ў жыццё, запрашаем на вечар сустрэчы «Школа святкуе 140-гадовы юбілей». Святочны вечар адбудзецца 2 лютага 2008 года.

Чакаем вас, выпускнікі!

Аргкамітэт.

Віншую дарагога зяця **Віктара Вікенцьевіча ДУДЗІЧА** з г.п. Воранава з днём нараджэння.
Жадаю здароўя,
доўгіх гадоў жыцця,
поспехаў у працы.
Цешча, *в. Яманты.*

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.10	16.33	8.23
Віцебск —	8.05	16.17	8.12
Магілёў —	8.00	16.23	8.23
Гомель —	7.50	16.26	8.36
Гродна —	8.24	16.50	8.26
Брэст —	8.18	16.57	8.39

Месяц

Поўня.
Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны

Пр. *Мікалая, Міхаіла, Уладзіміра, Фёдара;*
К. *Мілены, Феліцыі, Эрыкі, Рафала, Роберта, Фелікса, Францішка, Цімафея.*

НАДВОР'Е на заўтра

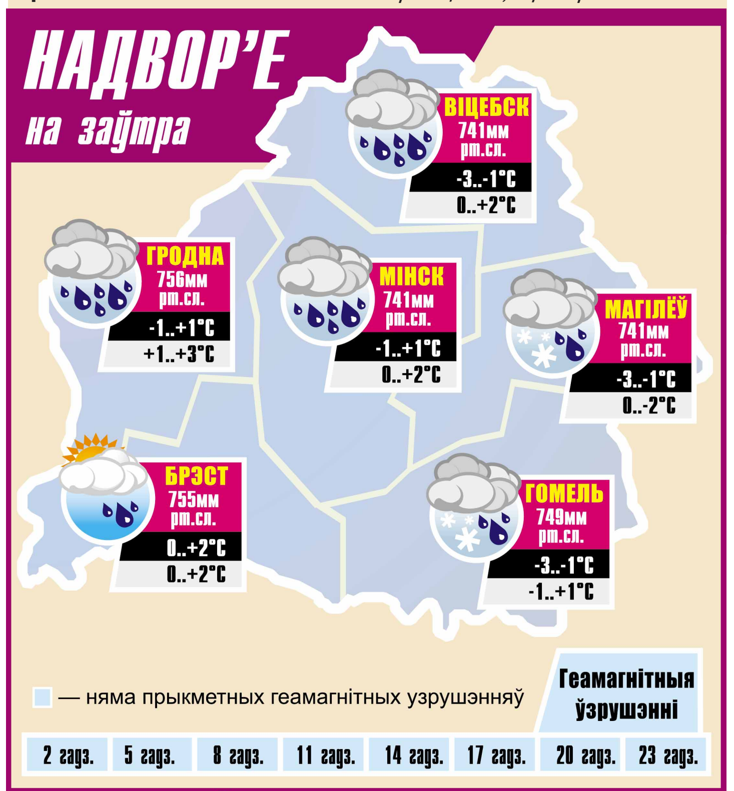

...у суседзяў

ВАРШАВА -2..0°С	КІЕЎ 0..+2°С	РЫГА +1..+3°С
ВІЛЬНЮС 0..+2°С	МАСКВА -3..-1°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ 0..+2°С

24 студзеня

Дзве даты

1873 год — 135 гадоў таму ў Мінску быў заснаваны водаправод — найстарэйшае на сёння камунальнае прадпрыемства горада. Вадапомпавая станцыя размяшчалася на Захар'еўскай вуліцы, на правым беразе Свіслачы (набярэжная з боку цырка). Нягледзячы на блізкасць ракі, забор ажыццяўляўся не з яе, а з грунтовых водаў. Многія гады водаправод абслугоўваў толькі цэнтральную частку горада, развіццё сеткі ішло павольна, не было сродкаў. Нават для таго каб рамантаваць лініі, гарадская ўправа вымушана была пазычаць грошы ў прыватных асобаў.

1924 год — у Шамані (Францыя) пачаліся першыя зімовыя Алімпійскія гульні. МАК нейкі час не прызнаваў іх, таму афіцыйна яны называліся Зімовым спартыўным тыднем.

Цытата дня:

«Людзям, якім заўсёды няма калі, звычайна нічога не робяць».

Георг Ліхтэнберг (1742—1799), нямецкі пісьменнік-сатырык.

55

Віншуем дарагога татачку і мужа **Анатолія Аляксандравіча КОРШУНА** з вёскі Нягневічы Навагрудскага раёна з *55-годдзем.*

Жадаем кахання, цяпла і дабра,
Каб усе няўдачы згарэлі да тла,
Каб жыць не тужыць год да ста давялося,
Хай збудзецца ўсё, што яшчэ не збылося.

Родныя.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

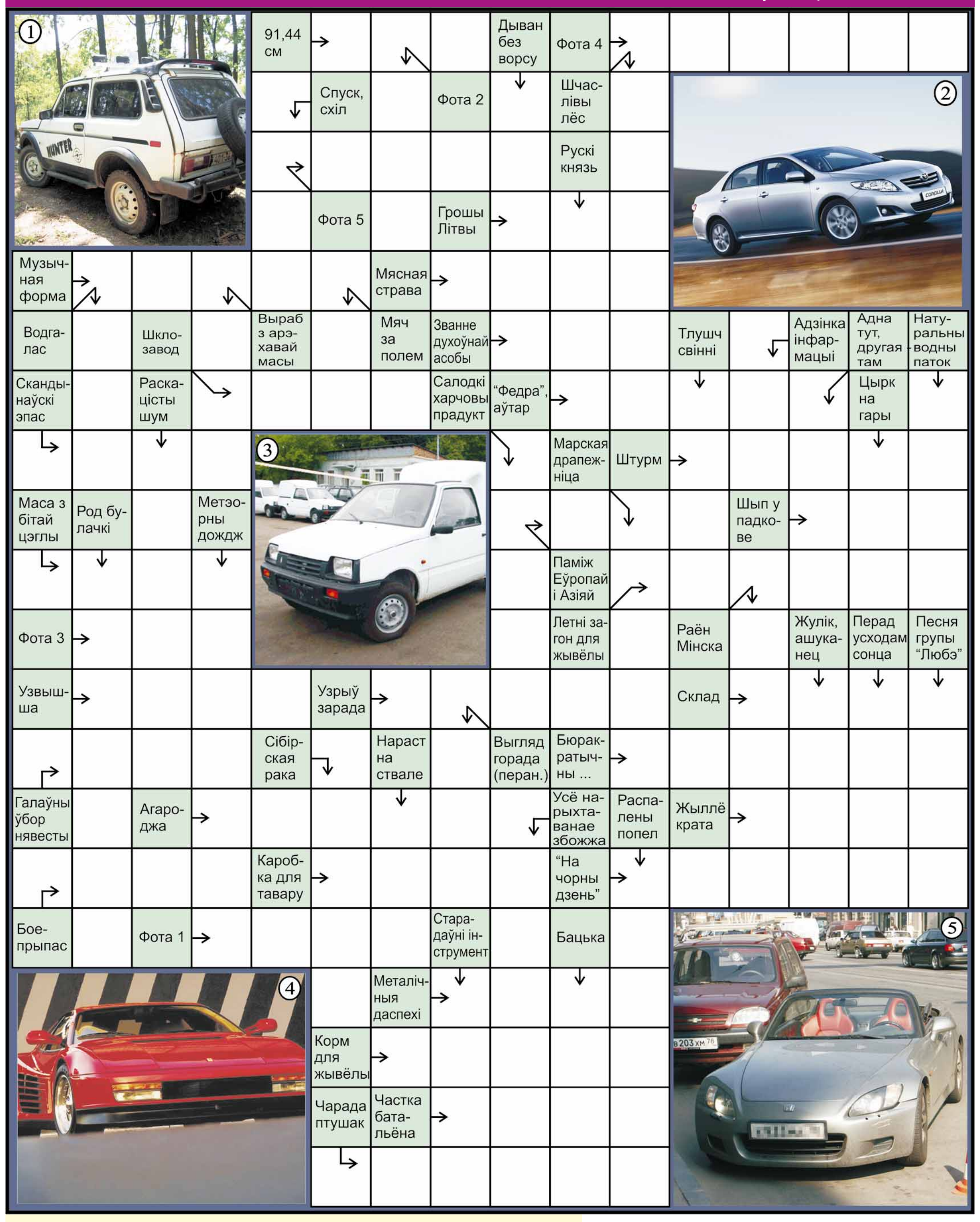

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Сканворд (19 студзеня). **<u>Па гарызанталі:</u>** Беларусь. Гарох. Тур. Акуляр. Жаба. Рот. Гума. Рыбец. Даха. Эліта. Ікар. Лот. Пума. Калька. Рак. Аўра. Кій. Марс. Одра. Разак. Брама. Нуда. Зіма. Фараон. Трак. Корж. Зарад. Сага. Ярка. Украіна. **<u>Па вертыкалі:</u>** Куба. Ураднік. Маўр. Ліга. Акрабат. Магія. Расія. Рым. Сафа. Борт. Мак. Ігар. Каса. Ліхтар. Кітай. Абора. Убор. Зло. Рагу. Краты. Акын. Наждак. Бэра. Мел. Ліман. Ціль. Азу. Ток. Рад. "Апасіяната". Скарбонка.

ПРЫЙШОЎ З БУТЭЛЬКАЙ

У адну з сярэдніх школ Баранавічаў зайшоў 20-гадовы п'яны беспрацоўны і пачаў там «наводзіць парадак».

Пад руку п'янаму трапіў школьнік, якога той стукнуў па галаве бутэлькай.

Падлетак быў траўмаваны, а хулігана затрымалі і ўзбудзілі крымінальную справу.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Крынічка

«Цякла тут з лесу невялічка
Травой зарослая крынічка».
Якуб КОЛАС.

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕЎСКАЯ, тэл. 285 88 81 **№ 1 (252)**

Цуда-лекар, ці Растаропша плямістая

Большасць людзей ведаюць пра гэтую расліну не па чутках. У яе ёсць яшчэ іншыя назвы: Мар'іны калючкі, жабнік (у маладым узросце нагадвае жабу).

У легендзе пра выдатную лекавую расліну расказваецца аб хворым чалавеку, які маліўся за сваё выздараўленне. Аднойчы ў сне яму з'явілася Дзева Марыя і сказала: «Падарунак мой знойдзеш ля свайго парога». Ранкам чалавек выйшаў з дома, наткнуўся на нейкую калючку, абадраў рукі і ногі і са злосцю вырваў яе з коранем. На зямлю пасыпалася насенне. Тут чалавек успомніў пра свой сон і кінуўся збіраць яго. Гэтым насеннем ён і вылечыўся.

Яшчэ ў адной легендзе гаворыцца: «Назва гэтай расліны пайшла ад імя Багародзіцы. Дзева Марыя хавалася з маленькім Ісусам у зарасніку растаропшы, калі карміла дзіця. Малако капнула на лісце расліны, ад гэтага на іх засталіся белыя плямы».

Са старажытных часоў людзі выкарыстоўваюць унікальныя лекавыя якасці растаропшы, з яе насення вырабляюць такія вядомыя лекавыя прэпараты, як карсіл, легалон, сілібор і інш. Гэта вельмі моцная лекавая расліна, якая дапамагае пры лячэнні хвароб пячонкі: гепатыту, цырозу, жаўтухі, паражэнняў ад алкаголю, лякарстваў, таксінаў, радыяцыі. Прымяняюць яе ў народнай медыцыне і пры халецыстытах, калітах, запаленні жоўцевых пратокаў, жоўцекамянёвай хваробе, пры расшырэнні венаў, ацёках, атлусценні, хваробах селязёнкі і шчытападобнай залозы.

Больш за ўсё карысных рэчываў змяшчае насенне растаропшы. Але гаючымі з'яўляюцца і лісце, і карані. Сок лісця ў народнай медыцыне выкарыстоўваюць пры запорах, запаленні слізістай абалонкі, кішэчніка і страўніка. Адварам карэння і сокам лісця лечаць суставы, радыкуліт.

У эпоху Сярэднявечча растаропша плямістая ўпрыгожвала раскошныя сады феадалаў. І сёння гэту расліну можна з поспехам выкарыстаць у зялёным будаўніцтве. Знаходлівыя гаспадары дачных участкаў выкарыстоўваюць растаропшу ў якасці жывой агароджы. Для гэтага яе пажадана сеяць пад зіму. Калі вам не патрабуецца лячэнне, то ўсё роўна ёсць сэнс пасадзіць гэту расліну на ўчастку — яна вельмі дэкаратыўная. А яе калючасць таксама саслужыць вам службу — абароніць ад няпрошаных гасцей. Добра пасадзіць растаропшу ля веснічак — дапамагае ад дурнога вока.

Вось якая гэта цудоўная расліна: і лечыць, і засцерагае, і радуе вока.

Карысна ведаць

Нямногія ведаюць, што у моркве ёсць фітанцыдныя рэчывы, якімі так славяцца цыбуля і часнок і якія садзейнічаюць ачышчэнню поласці рота ад мікробаў. Але пры гэтым морква пазбаўлена таго спецыфічнага паху, які адпужвае многіх ад цыбулі і часнаку. Так што часцей ешце моркву.

Такая вядомая ўсім капуста

У капусце ў значных прапорцыях змяшчаецца мноства карысных рэчываў. Перш за ўсё гэта клятчатка, якая, гаворачы медыцынскай тэрміналогіяй, стымулюе маторную функцыю кішэчніка, садзейнічае жыццядзейнасці карыснай кішэчнай палачкі, узмацняе вывядзенне з арганізма халестэрыну. Адсюль высновa: капуста перашкаджае развіццю атэрасклерозу. Яшчэ адна добрая вартасць — у капусце мала цукру. Але яна багата на мінеральныя солі, у вялікай колькасці змяшчае солі фосфару, кальцыю, марганцу, жалеза, ферменты, фітанцыды, арганічныя кіслоты. Яшчэ Піфагор адзначаў высокія танізуючыя ўласцівасці, якімі валодае капуста, яе здольнасць «падтрымліваць бадзёрасць і вясёлы настрой». Здробненыя капусныя лісты, змешаныя папалам з сырым яечным бялком, наносяць на незагойвальныя язвы і апечаныя месцы. Квашаная капуста і яе сок прымяняюцца пры лячэнні цынгі. Капуста — каштоўны прадукт лячэбнага харчавання пры сардэчна-сасудзістых захворваннях.

Паліванне зімой

Для пакаёвых раслін найбольш спрыяльны рэжым 18—20 градусаў. У час ацяпляльнага сезона нашы пакаёвыя расліны могуць пацярпець ад сухасці паветра. Часцей апырсквайце іх, але не дапускайце моцнага паліву. Расліны зімой знаходзяцца ў стане спакою, у іх пагаршаецца дыханне каранёў. Вельмі часта расліны пакутуюць ад каранёвай гнілі.

Каля самай аконнай шыбы ставяць кактусы і іншыя сукуленты, зімой іх не ўдабраюць, паліваюць мала. Іх сакавітае лісце і сцёблы змяшчаюць многа вады. Усе расліны, якія любяць святло, тыпу алоэ, агавы, вядома, трэба таксама ставіць на падваконні.

Ценевынослівыя расліны, такія, як манстэра, папаратнікі, могуць правесці зіму і ў глыбіні памяшканняў. Паліваць іх трэба не часцей чым адзін раз у тыдзень. Рэдка паліваюць цыбульныя і клубнецыбульныя расліны, якія знаходзяцца ў стане спакою.

У студзені ў садзе-агародзе

У маласнежную зіму неабходна накідваць снег, галінкі, лапнік на градкі з падзімнімі пасевамі, каб яны не вымерзлі.

У студзені можна пачынаць рыхтаваць глебу для вырошчвання расады. Калі не падрыхтавалі з восені, набывайце ў магазінах гатовыя сумесі. Усю набытую сумесь змочваюць гарачай вадой, рыхляць, старанна перамешваюць, насыпаюць на бляху слоем 5 см і ставяць у духоўку на 25—30 хвілін пры высокай тэмпературы (глеба павінна быць вільготнай). Затым глебу складваюць у мяшэчак з тканіны і выносяць на 6—10 дзён на балкон для прамарожвання — гэта добрая дэзінфекцыя. У час адліг і ў сонечныя дні прытоптваюць снег на градках, шчыльны снег будзе раставаць марудней, а значыць, градкам дастанецца больш вільгаці.

У студзені яшчэ больш, чым у снежні, недаступная ежа для зайцоў і мышэй. Яны могуць пашкодзіць сад. Таму трэба часцей правяраць абвязку дрэў, а ў дні з адлігамі прытоптваць снег на прыствольных кругах, праз шчыльны снег мыш не можа падысці да штамба дрэва. У вас у садзе прыкапаны саджанцы для веснавой пасадкі, загарадзіце шлях мышам унутр прыкопачнага ўчастка.

У студзені дрэвы стаяць аголеныя, кожная галінка добра праглядваецца, на ёй добра бачны згорнутыя, засохлыя лісцікі, абвітыя павуцінай — гэта зімовыя гнёзды баярышніцы, златагузкі і іншых шкоднікаў. З надыходам веснавога цяпла, яны ажывуць і пачнуць сваю разбуральную дзейнасць. У гэтыя дні, калі на дрэвах няма інею, гнёзды шкоднікаў трэба сабраць і спаліць. Адначасова трэба зняць мінулагоднія засохлыя плады, якія засталіся на галінках.

У студзені паклапаціцеся пра птушак: пабудуйце у садзе кармушкі для насякомаедных птушак і сістэматычна падкормлівайце іх. Пачысціце і адрамантуйце старыя і зрабіце новыя шпакоўні і птушыныя домікі.

Дачніку на заметку

■ Садаводу-аматару трэба памятаць, што асноўная маса маладых каранёў пладовага дрэўца размяшчаецца прыкладна на такой жа адлегласці ад ствала, што і галінкі. Таму мала карысці для расліны сыпаць і ліць угнаенне каля самага штамба дрэва і далёка за межамі праекцыі кроны.

■ Бульба пры захоўванні даўжэй не прарастае, менш траціць вільгаці і не паражаецца гнілямі, калі ляжыць пры пастаяннай тэмпературы — 2—4 градусы. Але пры захоўванні клубні дыхаюць і паступова награваецца паветра. Таму, калі ў склепе тэмпература перавышае 6 градусаў цяпла, рэкамендуецца адкрываць люк (нават у моцны мароз), ахалоджваць памяшканне да 0 градусаў і затым шчыльна яго закрываць.

ЗВЯЗДА
БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.

<u>НАШ АДРАС</u>: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.

http://www.zviazda.by E-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 35.018. Індэкс 63850. Зак. № 409. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12